

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Balev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	960 Lej
Fél évre	480 Lej
Negyed évre	240 Lej
Havonta	80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Az igazi egyesülés.

Az egyesülés, a függetlenség félszázados évfordulóját ünneplik május 10-én országszerte. Romániának függetlenségét és új területeket adott ez a nap, amely ötven évvel ezelőtt felszabadította Romániát a török járom alól. Azóta a kis Romániából, amely akkor nemzeti állam volt, Nagyrománia lett, melynek keretein belül magyar, német, szerb, bolgár, orosz és török nemzeti kisebbségek élnek. Függetlenségének félszázados évfordulóján a románságnak nem szabad elfeledkeznie arról, hogy a megnagyobbodott államtestbe testvérnépek életereje keveredett. Az államtestet kormányzó bölcsességnek tudnia kell, hogy az organizmus minden legkisebb része is rendkívüli fontossággal bír az életműködésre. És öncsonkítást, öngyilkosságot követ el az az állam, amely testének egyes részeit tudatosan akadályozza fejlődésében. A kisebbségi nemzetek friss vért, életerős munkakészséget, természetes élni akarást jelentenek Nagyrománia ifjú testében és bünös az a politika, amely nem látja, hogy egyes testrészek izmosodása, virulása az egész organizmus javára szolgál.

Az egyesülés nemzeti ünnepének jelentősége akkor fog beteljesülni mireánk, kisebbségi magyarokra, amikor a román nép vezetői végleg elvetik maguktól azt a gyanakvásszülte gondolatot, hogy a Romániában élő nemzeti kisebbségek ellenségei volnának az államnak. A legbölcsebb kormányzati politika mindig az, amely arra törekszik, hogy az ország minden polgárát elégedetté tegye. Románia — heterogén összetételű állam lévén — kétszerezsen rászorul arra, hogy határai között megelégedett, jogaikkal az állam javára élő nemzeti kisebbségeket lásson. Ha a polgárok boldogan és zavartalanul élnek valamely országban, úgy sehol nincs hűségesebb állampolgár, mint ők. A nemzeti kisebbségek a józan ész logikája szerint bele akarnak kapcsolódni az államéletbe, hogy ezt a ma már utópisztikus állapotot elérhessék. Dolgozni, alkotni szeretnének a maguk jóléte és a közös állam érdeke javára és szívükben nincs más vágy, mint gazdasági és politikai egyenjogúságuk megszerzése. Az erdélyi magyarság már számtalanszor kifejezésre juttatta ezt a jól átgondolt és átértézt felfogását s most már csak a többségi nemzet belátásán múlik, hogy május 10-ike a szó teljes értelmezésében az egyesülés ünnepe legyen.

Ennek a napnak bensőséges hangulatában kell keresni az egymáshoz való közeledés csirait és komoly, bölcs számadást vetni a helyzettel, a folytonosan előremozgó, pillanatra sem szünetelő Élettel. Az Idők mindig szépséges erőviszonyai teremtették meg ezt a helyzetet, hogy heterogén összetételű állam legyünk. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a viszonyokkal és egymás jószándékaival megbarátkozva, ne élhessünk az egy hazában levő testvérnemzetekkel baráti szeretetben, ugyanazt a célt szolgálva, vállvetett munkával. Ha a többségi nemzet is úgy akarja: május 10-ike közös, nagy ünnepe lehet a gazdag Románia minden polgárának.

A parlament ünnepe május 10-én

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Holnap délelőtt 11 órakor a szokásos ceremóniák között nyitják meg a parlament rendkívüli ülészakát, hogy Románia függetlenségének 50-ik évfordulóját megünnepeljék. A királyi trónbeszéd felolvasása után Averescu

a kormány nevében méltatja a nap jelentőségét, majd Coanda és Negulescu házelnökök, Maniu, Bratianu Ionel, Lupu, Iorga, Carza és Paul Iliescu pártelnökök, továbbá a kisebbségi pártok képviselői szólalnak fel.

Csendesen folyt le a monarchista-tüntetés Berlinben.

Hohenzollern-hercegek a menetben. — Az acélsisakosok diadalutja.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Impozáns, nagyszabású felvonulást tartottak Berlinben az acélsisakosok, akik több mint százezren vettek részt a menetben. A rendőrség megtette a szükséges óvintézkedéseket, mert számolt azzal, hogy esetleg összeütközés történik a bal- és jobboldali tömegek között. Miután az a hír terjedt el, hogy a kommunisták az acélsisakosok berlini útjának meggátolására fel akarják a berlini vasútvonalak hidjait robbantani, erős katonai őrségeket rendeltek ki a hidakhoz. Szombaton este nagyszabású népgyűlést tartottak a Stadionban, ahol 40.000 ember tüntetett a monarchia visszaállításáért. A kommunista párt ellentüntetést akart rendezni, azonban a rendőrség betiltotta, illetve megakadályozta azt.

A tegnapi nagyszabású felvonuláson a

potsdami csoporttal Eitel Frigyes és Ágost Vilmos császári hercegek is felvonultak. A tüntetés után gyűlés volt, amelyen Seldte és Diistenberg, a szövetség vezetői beszéltek, tiltakoztak a versaillesi békeszerződés ellen, követelték, hogy a szövetségesek vonják vissza Németország háborús felelősségéről tett nyilatkozatukat. Kimondták, hogy a szövetség a háborús károk rendezését és a jóvátételt a nemzetek egyetemleges felelőssége alapján akarja kiharcolni. A tüntetés alkalmával semmiféle rendzavarás nem történt.

Ellendemonstrációként Bad Oldhausenben a német néppárt nagy gyűlést tartott, amelyen Stresemann beszélt és kijelentette, hogy a tüntetést nem lehet úgy magyarázni, hogy a német külpolitika megváltozna. A kormány semmiféle revanspolitikát nem folytat.

Tovább küzd a Magyar Párt a kisebbségi jogokért

Meghíusult egységbontás. — A kisebbségi ligák főtitkára Erdélybe jön.

(Az Aradi Közlöny cluj-i tudósítójától.) Legutóbbi számunkban cikket hoztunk a Magyar Párt központi intézőbizottságának nagyfotosságu évi üléséről, amely a párt egész évi működéséről való beszámolóvá szélesedett ki. Az ülés folyamán a reform-csoport szükségnek látta, hogy deklarációjával disszonáns hangokkal zavarja a Magyar Párt komoly és egyöntetű munkáját, amelyet magyar kisebbségi létünk érdekében fejt ki. Megállapítható, hogy az ugynevezett reform-csoport demokratikus jelszavakkal, tetszetős frazeológiával — döngeti a nyitott kapukat. Mert hiszen a Magyar Párt mostani vezetéi: Bethlen György, Inczedy-Jocksmann, Sándor József, Pád Árpád, Jakabffy Elemér, Barabás Béla stb. valamennyien vannak olyan demokratikus gondolkodásúak, mint a reform-csoport bármely tagja, vagy vezetője. Mindinkább nyilvánvalóbb lesz a reform-csoport egységbontó törekvése, amelyet csak azért nem tudnak végrehajtani, mert a csoportnak csupán vezetéi vannak — sem pártjuk, sem híveik nincsenek.

Érdekesnek találjuk ismertetni a magyarlentőségű gyűlés határozati javaslatát, amely leszögezi, hogy a kormány nem tett eleget a választási egyezményben vállalt kötelezettségeinek. A határozati javaslat így szól:

— Az intéző-bizottság tudomásul veszi a parlamenti csoport jelentését s köszönetet, bizalmát fejezi ki a csoporttal szemben azért a buzgó működésért, amit az elmúlt törvényhozási időszakban kifejtett. Viszont ez alkalomból azt is megállapítja az intéző-bizottság, hogy azt a választási kartellt, amelyet annak idején maga az intéző-bizottság fogadott el, a magyarság tömegei a maguk részéről példás egyöntetűséggel teljesítettek. Ezzel szemben azonban a kormány a maga pártprogramja-

ként vállalt ígéreteket ez ideig nem valósította meg. A magyarság legfontosabb életkérdéseiben még mindig az ígéretes és bizonytalanságok helyzetében vagyunk, ami a legmélyebb elégedetlenséget váltja ki a magyarság lelkéből.

A parlamenti csoport jelentésével egybehangzóan megállapítja az intéző-bizottság, hogy nem fedi a való tényállást a helyzet olyan beállítása, mintha a parlamenti csoport magatartása a megelégedés kifejezője volna. Epen ezért az intéző-bizottság felhívja az elnöki tanácsot és a parlamenti csoportot, hogy eddigi buzgó küzdelmét a magyarság jogaiért tovább folytassa és úgy a kormányt s pártját, mint a román politika egyéb tényezőit törekedjék reábirni a magyarság törvényes kívánalmainak teljesítésére. Ha ebben a tekintetben a parlamenti csoport továbbra is változatlan helyzettel találná szembe magát, az esetre az intéző-bizottság fenntartja magának, hogy a parlamenti csoportnak, mint eddig is önálló és csupán a magyarság elhatározásaitól függő parlamenti pártnak további állásfoglalását új irányításokkal lássa el.

A kisebbségi szakosztály ülésén dr. Jakabffy Elemér elnök bejelentette, hogy Ewald Ammende dr., a genfi kisebbségi konferenciák előkészítő bizottságának főtitkára május hó folyamán ellátogat Romániába és azokat az irányelveket, amelyek a genfi kisebbségi konferenciát vezetik, Erdély sajtója előtt ismertetni óhajtaná. Az elnök felhatalmazást kér arra, hogy felkérje az erdélyi és bánási kisebbségi újságírók szervezetét, sziveskedjék a konferencia rendezését vállalni még pedig az előadó kívánsága szerint úgy, hogy azon ne csak a magyar, hanem a román sajtó képviselői is résztvegyenek. A szakosztály a felhatalmazást egyhangulag megadta.

Aradulnou nem csatlakozik Aradhoz.

A községi képviselőtestület nagy feltűnést keltő határozata.

(Az Aradi Közlöny aradulnou tudósítójától.) Aradulnou község és a vele két szomszédos községnek Muresel és San-Nicolaul-micnek Aradhoz való csatlakozásának kérdése már a közeljövőben megoldást nyer. Már évek óta huzódik a terv megvalósulása, amely pedig nemcsak Aradnak, hanem az érdekelt községeknek is sok tekintetben igen nagy hasznára szolgálna. A tárgyalások most azonban — mint Ujaradon tudják — már a legkomolyabb stádiumban vannak. Aradulnou képviselőtestülete tegnap ebben az ügyben már ülést is tartott, amelyen hosszasan megvitatták a csatlakozás kérdését. Végül azonban a képviselőtestület többsége azt mondta ki, hogy nem hive a csatlakozásnak és dr. Neff Ferenc aradulnou ügyvédet és dr. Chirita Viktor közjegyzőt azzal küldte ki delegátusokként, hogy ez ügyben ily irányban tárgyaljanak és így képvisel-

jék a község álláspontját.

A képviselőtestület határozatával szemben azonban — írja tudósítónk — megállapítható, hogy a községek lakosságának egy igen jelentékeny része a csatlakozás mellett foglal állást és szívből óhajtja az Araddal való szorosabb kapcsolatot. A tárgyalással megbízott delegáltaknak tehát a lakosság eme jelentékeny számának álláspontjához is kell magukat tartaniok és ilyen mederben folytatni az aradi hatóságokkal a tárgyalást. Ezek meggyőződése szerint Aradulnou községnek annál is inkább fontos lesz az Aradhoz való közeledés, miután a közuti forgalom már ugyanis — ha egyelőre igen szerényen is — összekapcsolja a községet Araddal és a villamos kiépítése esetén pedig gyors és kényelmes összeköttetése lesz Araddal, amely legjobb piaca Aradulnou és környéke terményeinek.

Titokzatos rablóátadás az aradi dohányraktárban.

Vérbefagyva eszméletlenül találtak egy aradi hetven éves asszonyt. — Az eszméletre térített asszony zavaros vallomása.

(Arad, május 9.) Vasárnap reggel fél hét órákor eszméletlenül állapotban, vérben fagyva találtak Békési Katalin hetves éves asszonyt, aki az aradi dohánybevaltó hivatal műhelyében negyven esztendeig dolgozott. Az esetről azonnal értesítették a negyedik kerületi rendőrséget, ahonnan Detesan János komisszár ment ki a helyszínre és megjelentek dr. Popovici Aurel hatósági orvos és dr. Biksz Mór orvos, akik megvizsgálták az eszméletlen asszonyt és megállapították, hogy fején tompa tárgytól eredő súlyos zúzódások vannak és nyakán rendkívül erős fojtogatás nyomai láthatók. A szerencsétlen asszonyt nem sikerült eszméletre téríteni és a mentők beszállították a kórházba.

A bevezetett nyomozás szerint az a gyanu, hogy rablógyilkossági kísérlet történt. Békési Katalin a dohánybevaltó udvarán lévő nagy helyiségben töltötte éjszakáit, ahol a munkások ebédelni szoktak. Az öreg asszony mint rendesen, szombaton este is becsukta a helyiség ajtaját és a tettes betörte az ablakot és azon keresztül hatolt a szobába. A kegyetlen tettét egy Ganea Péter nevű munkás fedezte fel, aki szintén a dohánybevaltó épületében lakik. Reggel feltűnt, hogy az ablak üvege össze van zúzva és az ablak tárva nyitva áll. Benézett a szobába és ott látta Békési Katalint mozdulatlanul az ágy előtt a cementasz-

falton. Körülötte hatalmas vértócsa. A rendőrségnek nem sikerült semmiféle bűnjelt felfedezni, amit a merénylő a helyszínen hagyott volna, csak az ablak deszkáján találtak vérfoltokat.

A kihallgatott tanúk vallomásaiból kiderült, hogy mindenki azt hitte, hogy Békési Katalinnak sok pénze van. A szegény asszony ugyanis alig költött valamire és hangoztatta, hogy utána sok pénzt fog a leánya örökölni. Megállapították azonban, hogy összesen százötven leje volt párnája alatt és ezt a pénzt a rabló magával vitte. A leánya ugyanis elmondta, hogy néhány ezer lejnyi készpénzt édesanyja neki adta át és csak százötven lejt tartott magánál.

A szerencsétlen asszonyt ma délután eszméletre térítették a kórházban. A rendőrség kárakarta hallgatni, azonban teljesen zavaros feleleteket adott. Szakadozottanmondotta el, hogy nem történt semmi, csak összeesett az ablak előtt és megütötte magát. Többet nem tudott mondani és ismét elveszítette eszméletét. Az orvosi vizsgálat a kórházban is kétségtelenül megállapította a fojtogatás nyomait, amelyekből arra lehet következtetni, hogy egy erős férfi támadta meg az asszonyt. A déli órákban letartóztatták Ganea Demetert, aki régebben szintén a dohánybevaltónál volt alkalmazva és az utóbbi időben munkanélkül

csavargott Aradon. Az a tény terelte a gyanút Ganeára, hogy egész éjszaka mulatott és hajnalában látták besunnamni a dohánybevaltó kapuján. A letartóztatott ember mindent tagad. Átkisérték az ügyészségre, ahol a vizsgálóbíró kihallgatta, de állandóan hangoztatja, hogy ártatlan és semmi köze a rablógyilkossági kísérlethez. A rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást.

Megalakul

az aradi lakbérbizottság.

Szerdán sorsolják ki az aradi törvényszéken.

(Arad, május 9.) Az új lakbértörvény értelmében a háztulajdonos és a bérlő között esetleg felmerülő vitás ügyekben minden tábla területén alakítandó lakbérmegállapító bizottság dönt. Ez a bizottság állapítja meg a rendelkezésre álló adatok alapján a béremelést azokban az esetekben, ahol a háztulajdonos és a bérlő nem tudnak megegyezni. Az Aradmegye területén előforduló ilyen vitás esetekben tehát az aradi törvényszék különleges bizottsága fog dönteni, nem pedig a kerületi írásbírók mint azt egyes lapok téves híradás alapján közölték. Ez a bizottság még egyelőre nincs megalakítva s a bírók kisorsolására csak szerdán kerül sor, annyi azonban már bizonyos, hogy az aradi törvényszéken működő lakbérmegállapító bizottságnak egy bíró mint elnök, egy bíró és a pénzügyigazgatóság egy kiküldöttje lesznek a tagjai. A törvény rendelkezéseihez képest a lakbérmegállapításra vonatkozó kérvényeket a lakók május 23-ig, a háztulajdonosok pedig június 15-ig bezárólag nyújthatják be a törvényszéken. A lakbérmegállapítási kérvényeket két példányban kell elkészíteni, mert különben nem veszik figyelembe. A kérvényhez mellékelni kell a pénzügyigazgatóságnál letétbe helyezett összegről szóló nyugtát (recepisa), amely bizonyítja, hogy lefizették azt az ötszázalékos taxát, amelyet a háztulajdonos vagy a társulajdonos által igényelt évi béremelés után számítanak, míg a nyugtán rajta kell, hogy legyen ez a kifejezés: „Ezt az összeget befizették az államkincstárnak az igazságügyminisztérium bevételi költségvetése 168. tételének javára, a folyó hó 1927-es pénzügyi évre.” (Lakbértörvény 41. szakasz, 2. bekezdés, továbbá 1927. április 21-én kelt 30.594. számú igazságügy miniszteri rendelet.) A béremegállapítás iránti kérvény benyújtásával egyidejűleg mellékelve be kell adni minden okiratot, amelyet a kérvényező fel akar használni jogos kérelmének indoklására vonatkozólag.

T A R C A.

Georg Kaiser.

Írta: Gárdos Sándor.

Egy rendkívüli ember rendkívüli drámája várakozik önökre itt a széthúzásra kész függöny mögött. Georg Kaiser, az író olyan rendkívüli érdekes egyéniség, hogy személyével állandó szenzációja a világsajtónak. Egy kicsit szocialista, egy kicsit anarchista, de mindezek felül érdekesen individuális eszmékörben él és mint egy dacos cölöp, úgy emelkedik ki egyénisége a társadalom hullámzó szürkeségéből. Georg Kaiser volt az, aki meg merete valóítani Rousseau különös pedagógiai elveit, amelyekből annyira át volt hatva, hogy a gyakorlatban saját gyermekein alkalmazza azokat. Fiat nem járatta iskolába, még írni-olvasni sem taníttatta őket, teljesen elzárva ezzel a fiukat a kulturától, a mai társadalom megismerésétől, mert azt vallotta, hogy ezeknek deformáló és intelligáló hatásuk van az emberi lélek és test egészséges fejlődésére. Neve azonban nem csak emiatt és markáns irodalmi működése révén lett világhíressé, hanem egy bűnügyi szenzáció kapcsán. Önök is emlékeznek talán arra, hogy néhány évvel ezelőtt a berlini bíróság lopás és sikkasztás miatt

vonta felelősségre Georg Kasert, a modern német drámaírás nagynevű megteremtőjét és ragyogó tollu reprezentánsát. A nem mindennapi váltott felemelt fővel állott bírái előtt és ezt mondta:

— Igen, én Georg Kaiser, az író, a szociológus, a filozóf szónvegét loptam és mások pénzét elsikkasztottam. Szükségem volt a pénzre, mert az önök társadalmában pénz nélkül éhen hal az ember, legyen az bármily értékes is különben. Georg Kaiser agya termelt annyi értéket a német irodalom és az emberiség kulturája részére, hogy joggal követelheti ennek ellenében a mindennapi falatot, az emberi megélhetés feltételeit. Önök azonban ostobán és szükmarkuan elvonták tőlem a pénzt — éhhalálra ítélték ezzel Georg Kasert, aki azonban élni, alkotni akar és úgy szerzett pénzt, ahogy éppen lehetséges volt: lopott! Most arra kérem a bíróságot, döntsön afölött, van-e joga élni Georg Kaisernek és bűnös-e amiért alkotni akar?

A bíróság bűnösnek mondotta ki a vakmerő filozófust és két esztendei börtönre ítélte.

Ez Georg Kaiser, az ember. Mint drámaíró sem kevésbé érdekes és nyugtalanító jelenség. Írói egyénisége túlfeszült a polgári dráma keretein és formáiban, kifejezőmódjában új utakat tör, amelyek az expresszionizmus felé vezetnek. Nem kell azonban megjedni ettől a szótól: expresszionizmus, sem pedig attól, hogy a most bemutatásra kerülő, „Asszonyáldozat” című drámája irodalmi

konferánzsra szorul. Önök tisztelt hölgyeim és uraim megszokták már a normál-tragédiák ekhós szekerének lassu, unalmas döcögését a dráma mag, az összeütkezés izgalma felé. Nos Georg Kaiser zenije már nem ekhós szekerem, hanem veszettül vágató automobilon halad és ennek a kis konferánzsznak más oéja nincs, mint előkészíteni önöket erre a szédületes iramra. Más a döcögő szeker tempója, mint az automobilé és ez utóbbi is másként ül a csészán, mint a száguldó gépkocsin. Ez a tempódifferencia fokozottabb figyelmet igényel és mert rohanás közben itt-ott összefolyó az események ebben a cselekménnyel tulzsufolt drámában, szükségesnek látszik, hogy itt a rivalda demarkációs vonalán megteremtsem azt a kapcsolatot és szolidaritást, amely a néző hangulata és a szereplő színészek játéka között okvetlen meg kell, hogy legyen.

George Kaiser az események kellős közepébe csap bele és azzal a kezdősebességgel indul, amivel más szokványos dráma végződni szokott és ezt a tempót nemcsak hogy megtartja három felvonáson keresztül, hanem még fokozni is tudja. Georg Kaiser ebben a túlfűtött atmoszférában dobja színpadra a nagy problémát: két eleven és véres szívnek marcangoló vergődését. Kezdődik a dráma, benne vagyunk az események legszédületesebb iramában... Hölgyeim és uraim, kapaszkodjanak jól meg támlásszékeiken. Georg Kaiser zenijének száguldó gépe elindult velünk!

Höfer-gyermek hintőpor csak lila dobozban valódi.

* Felolvasták az „Asszonyáldozat” című Kaiser-dráma aradi bemutatója előtt a Városi Színházban.

Angel polgármester az aradi szobrok elszállításáról.

Csak a kormány engedélyezheti a csereakciót. — Hivatalos nyilatkozat Kállay Tamás aradi utjáról.

(Arad, május 9.) Az Aradi Közlöny adott hírt először arról a feltűnéstkelte akcióról, a melytől azelőtt, hogy a lebontott Kossuth- és Szabadság-szobrokat, valamint az ereklyemúzeumot Budapestre szállítsák és rekompenzáció fejében két világhírű Munkácsy-képet akart juttatni Aradnak. Mint megírtuk, Kállay Tamás volt magyar képviselő járt Aradon, hogy a képek átadásáról, illetve a szobrok és ereklye-múzeum elszállításáról tárgyalásokat folytasson a város vezetőségével. Dr. Angel István polgármester abban az időben nem tartózkodott Aradon és Kállay Tamás Nichi Lázárnak a kulturpalota igazgatójának jelentette be akcióját és átadta a csereképen felajánlott két Munkácsy-képnek fénykép-reprodukcióját. Kállay még aznap visszatért Budapestre. Az aradi tárgyalás híre eljutott Budapestre is, s az ottani újságírók felkeresték Kállay Tamást és kérdést intéztek hozzá, mennyire haladtak a tárgyalások ebben az ügyben az illetékes román tényezőkkel. Kállay nyilatkozatából kitűnik, hogy ő komoly akciót indított a szobrok és ereklyemúzeum elszállítása ügyében. Kállay az érdekes terv lebonyolításáról a következőket mondotta:

— Néhány hónappal ezelőtt Mauthner László műkereskedő mondotta nekem, hogy az aradi szobrokat, amelyek ma is teljesen épek, minden ellenkező híresztelés szemben és az ereklyemúzeum anyagát haza kellene hozni. Az ereklyemúzeum anyagának tulajdonképpen csak nemzeti, történelmi szempontból van értéke és semmi különösebb oka nem lehet annak, hogy ehhez a román kormány ragaszkodjék. Ott vannak az aradi vértanukra vonatkozó tárgyak, levelek, végrendeletek, a tábornokok fegyverei, azokra az időkre vonatkozó iratok, amelyeket annak idején gróf Kreith Béla gyűjtött össze. Muzeális értékük vajmi kevés van, amely internacionális értéket képviselne. Felajánlottam a birtokomba levő két Munkácsy-képet, a világhírű, két hatalmas vásznat, a Krisztus Pilátus előtt és a Golgota című festményeket.

Ezek a képek Párisból kerültek hozzám, Sedelmeyer tulajdonai voltak, az ő hagyatékából vettem meg. Utóljára a római világkiállításra voltak kiállítva 1911-ben. Akkor a magyar kormány által kiküldött képekkel együtt szerepeltek, mint Sedelmeyer tulajdonai. A képeket nemrég hoztuk haza Párisból. Hazahozataluknál Petrovich Elek a Szépművészeti Múzeum igazgatója járt közben.

— Személyesen utaztam Aradra, ahol tárgyaltam Nichi Lázárral, az aradi kulturpalota és a múzeumok igazgatójával ebben az ügyben. Az igazgató a maga részéről nem idegenkedett a tervtől, sőt lelkesedéssel fogadta, mert ő maga is belátta, hogy azokat a tárgyakat, amelyeket a két képért kérünk, ugye értékesíthetünk, ezzel szemben mi ezeket kapunk két olyan képet, amely a román állam szemében is internacionális értéket képvisel. Az igazgató azt mondotta, hogy egy bizottságot kell alakítani ennek a tranzakciónak a lebonyolítására, a képek megbecsülésére. Ez a bizottság Pestre jönne és itt bonyolítaná le az ügyet. Természetesen mindez csak akkor jöhetne létre, ha a román kormány hozzájárulást adna. Én magam is jelentésemet tettem az ügyben a magyar kormánynak és jelentésemet tudomásul vették. Ebben a kérdésben jelenleg Romániából várom a végleges választ és csak azután történhetnek meg a további lépések.

Eddig Kállay Tamás nyilatkozata, melyre vonatkozólag megkérdeztük ma dr. Angel István polgármestert, akinek nyilatkozatából aztán kitűnik, hogy ennek a tranzakciónak lebonyolítása ügyében, ezek után Magyarországból kell megtenni a további lépéseket,

mert Kállay Aradon folytatott tárgyalásait hivatalosan nem veheti tudomásul. Dr. Angel István a következőket jelentette ki:

— Sem magamat, sem a város vezetőségét nem tartom illetékesnek, hogy a szobrok és a múzeum rekompenzáció fejében való elszállításáról bárkivel tárgyalásokat folytasson.

Bjelik Imre püspök meghalt.

Egyheti tusa után kiszenvedett az oradeai püspökség apostoli kormányzója

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.)

Elvégeztetett! Bjelik Imre római katolikus püspök, apostoli kormányzó az egykori osztrák-magyar monarchia volt tábori püspöke, akit mint megírtuk, a múlt héten agyszélhűdés ért, evv heti kínos szenvedés után vasárnap hajnalban egy órakor 67 éves korában meghalt. Bjelik Imre már május 2-án rosszulról panaszkodott az öt meglátogató Pacha Ágoston timisoarai püspöknek. Május 3-án éjjel bekövetkezett az agyszélhűdés és másnap, amikor dr. Moricz Ernő és dr. Roszkopf Béla a püspök házi orvosai, valamint dr. Hatiegan Emil cluji egyetemi tanár konziliumot tartottak, megállapították, hogy állapota rendkívül súlyos és a katasztrófa bekövetkezésétől lehet tartani. Az orvosok tanácsára dr. Wittmann püspöki titkár azonnal értesítette Bjelik legközelebbi rokonát, Schwartz budapesti gyártulajdonost, aki 4-én megérkezett és a püspök nővérével együtt állandóan a beteg ágyánál tartózkodott. Szomb-

Magam részéről már régebben tettem lépéseket a szobrok elszállítása ügyében, de csakis a kormány folytathat ebben az ügyben tárgyalásokat. Ha a magyar kormánynak, illetve Kállay Tamásnak szándéka van komoly akciót kezdeni, úgy elsősorban nem Aradvárosra, hanem a kormányhoz kell fordulnia. Amennyiben a kormánynak az a felfogása, hogy Aradváros vezetősége is hozzászóljon ehhez a kérdéshez, úgy a tanács meg fogja tenni kötelességét. Mindenesetre az első lépésnek Magyarországból kell jönnie.

ton komplikációk léptek fel, az orvosok tüdőgyulladás tüneteit konstataáltak és megállapították, hogy a katasztrófa most már elkerülhetetlen. Vasárnap éjjel 11 órakor bekövetkezett az agónia. Dr. Roszkopf ekkor értesítette a titkári hivatalt, hogy már csak néhány órája van hátra a püspöknek. Dr. Wittmann püspöki titkár éjjel tizenkét óra előtt feladta a szentséget, amelyet a püspök összetett kézzel, halk sóhajjal vett fel és utána csendesen elszenderedett. Roszkopf dr. éjjel egy órakor megállapította, hogy a püspök szíve megszűnt működni. Reggel öt órakor a város valamennyi katolikus templomának összes harangjai a gyász jeléül megszólaltak. Az egyházmegye ma reggel táviratilag értesítette a püspök haláláról a királyi családot, a pápát, a Rómában tartózkodó Dolci bíborost, a kormányt és a magyarországi püspöki helynökséget. A püspökség vezetését ideiglenesen az oradeai káptalan vette át. Bjelik Imrét szerdán délelőtt temetik el Lipovniczky volt oradeai püspök mellé.

Május 11-én megindul az arad—szegedi vonat.

A vasuti vezérigazgatóság távirati rendeletére szerdán reggel indul az első vonat Aradról.

(Arad, május 9.) Mint az Aradi Közlöny hírül adta, az Arad—Battonya—Szeged közötti közvetlen vasuti forgalom első tervek szerint május 15-én indul volna meg. A vonal mentén folytatott munkálatok azonban annyira előrehaladtak, hogy április közepén még az volt a terv, hogy esetleg május elsején indítsák meg az első vonatot ezen a vonalon. A vasuti sínek, a távirathuzalok ma már teljesen készen várják a forgalom megindulását, csupán a vonalmenti épületek javítása körül folytak még munkálatok. A május 15-én életbelépő nyári menetrend már pontosan közli az Arad—Szeged közötti vonatok indulásának, illetve érkezésének idejét és az aradi üzletvezetőségnél

ezen az alapon az a nézet alakult ki, hogy a vasutvonal megnyitása csak a menetrend életbeléptetésekor fog megtörténni. Annál kellemesebb feltűnést keltett egy Bucurestiből Aradra ma megérkezett intézkedés, amely szerint nem 15-én, hanem már 11-én szerdán reggel indul el az első vonat Aradról—Szeged felé. A vonat indulása menetrend szerint pontosan 6 óra 30 perckor történik. Rendkívül nagyfontosságú gazdasági eseményt jelent Arad gazdasági életében az arad—szegedi vasuti forgalom megindítása, ami a két város között szoros gazdasági kapcsolatot fog létesíteni. Az Aradról reggel fél hét órakor induló első személyvonat 267. számú lesz.

Vaggonfosztogatók

az aradi törvényszék előtt.

(Arad, május 9.) Az aradi törvényszék Orezeanu—Moldovan tanácsa ma tartott első tárgyalást a sorozatos vagonfosztogatással vádolt Harlescu Miklós, Siclovan János, Herpai D. és Demian Mihály curtici vasuti alkalmazottak bűnperében. Mint ismeretes, az elmúlt év végén szinte naponta fordult elő, hogy a curtici pályaudvaron vesztelő export- és import-vaggonokat ismeretlen tettesek éjnek idején feltörték s a szállítmányokat alaposan megdézsmálták. Elsőnek Kálmán Andor aradi kereskedő feljelentése nyomán indult meg a rendőri vizsgálat a titokzatos vagonfosztogatók ellen. Kálmán Andor címére ugyanis a múlt év decemberében nagybűnösségi autókatrész és autó érkezett Bécsből a curtici állomásra. Ezt a szállítmányt szintén megdézsmálták a curtici állomás rejtélyes szarkái. A feljelentés nyomán megindult vizsgálat eleinte semmi nyomra nem akadott, míg aztán a rendőrség gyanúja a vasut több alkalmazottja ellen irányult. A megtartott házkutatás meglepő eredménnyel járt, amennyiben Harlescu és társai lakásán különféle eltűnt autókatrészt talált a rendőrség, erre vonatkozólag azonban a vasuti alkalmazottak kijelentették, hogy már régebbi idő óta van birtokukban s annak idején egyik

aradi szaküzletben vásárolták. Miután azonban ezt nem tudták igazolni, a rendőrség az ügyészségre kísérte be a gyanúsítottakat, akiknek ügyében hat havi vizsgálat után ma tartott tárgyalást az aradi törvényszék második szekciója.

A mai tárgyaláson harminc tanút hallgatott ki a törvényszék. A tanuk nagyrésze a vádlottak ártatlansága mellett vallott. Különösen fontos volt azonban Csighy János és Horváth, főfelügyelők vallomása, akik elmondották, hogy a vádlottaknak annál is inkább nem állott módjukban kifosztani a vagonokat, mert az export-import szállítmányok átvizsgálását nem egyes alkalmazottakra bízzák, hanem az több tisztviselő jelenlétében jegyzőkönyvileg történik. Viszont éjnek idején sem történhetett rablás, mert a pályaudvaron nagybűnösségi őrség teljesít szolgálatot, akiknek éberségét kijátszani szinte lehetetlen. A tanuk kétségbevonták az ügyész állítását is, hogy a vagonfosztogatók az olómbiztosítékokat leszedték volna, miután ha csak a legkisebb rendellenességet tapasztalja a vonatvezető, nem indíttatja el a szerelvényt s a leletről, vagy a megállapított hiányról nyomban jegyzőkönyvet vesznek fel. Dante Gherman dr., Sommer Nándor és Ispravnic Sever dr. védők bejelentései után a törvényszék több fontos körülmény tisztázására újabb három tanu kihallgatását rendelte el és a tárgyalást május 30-ra elnapolta.

Fájós, beteg lábaknak

PODOL

lábapoló és lábizzadási elleni orv. valóságos áldás. Hatása bámulatos, kezelése egyszerű. Az egyetlen lábapoló, mely mindenféle láb-bántalmat azonnal és tökéletesen megszüntet. Csodás hatását ezer köszönőlevél igazolja, mert nincs az a láb-fájás, legyen az izzadással járó, vagy égető érség, puffedség, lábak dagadása, hogy az egy kura betartása után meg ne szűnjön. **Hatásának titka**, egyúttal óriási előnye **zsiros tartalma**, melynél fogva használata állandó, nem igényel mindennapos kezelést. Kenje be csak egyszer lábát **Csanda-féle Podollal** s lábizzadása azonnal megszűnt, lába visszanyeri rendes puhaságát, üde, friss lesz, járhat, dolgozhat, sportolhat vele, nem érzi, hogy cipő van a lábán, tyukszemképződésnek elejét veszi, megvédi a megfagyástól és a dagadástól. **Ne kísérletezen különféle szerekkel, a Podol minden láb-bántalmat biztosan megszüntet.** Egy doboz ára 85.— lej. utasítás mellékelve. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában. Készíti **Csanda Gyógyszertár Oradea.** Postai szétküldés, 3 doboz rendelésnél bármennyire! —: Utaztatoktól óvakodjunk!

Művészet.

Asszonyáldozat.

Irta: Georg Kaiser. Fordította: Szabó Lőrinc. (Bemutató előadás az aradi színházban Táray Ferenc vendégfelléptével.)

Es ahol a polgári élet tragédiái után pontot akar tenni börtön, vagy talán halál, ott Georg Kaiser új drámát, új cselekményt sort nyit meg. Egy mélyebbet, egy marcangolóbbat annál, amelyből átlendül a friss drámába, amellyel oly finom humoron játszik, mi minden lélekben élénk rezonanciára társul. Egvetlen magasztos zeng mindvégig: az asszonyi túlaradó szerelmet s az egy fősemmény mennyi cselekményt mozgat meg. Kétség-telenül ritka egy Kaiser asszony, de épp ezért mert vágy eseng utána, imponánsan szép. És a körötte rendszer alakok, szív és szív-megkapó realizmus. Külsőségekben új csapásra menekül a kimerített szokványosság elől, formailag hajlik az expresszionizmus felé, de ez csak előny, sokszínű aláfestést kölcsönöz. Az előadás? Táray Ferenc alakítás gazdagsága kimagasló érték. Lehetőleg gesztusában is fősemmen emberi. Fekete Irén az asszonyi szenvedések martiriumában, döbbenetesen megrázó és a legkristályosabban művészi. Révész Lajos alakítása a legnemesebb karakter-ábrázolás Olasz Lajos, Jávor Alfréd, Kóváry Emil és L. Kiss Mariska mind-mind simulékony alakítások a legkitünőbb megírások jegyében. Sainos, a közönség kevés érdeklődést nyújtott meg, de akik ott voltak ma este a színházban, azok viharzó lelkesedéssel honorálták a színészek művészetével párosult fölötté emberi teljesítményét. Az előadás előtt Darvas Ernő, Gárdos Sándor hírlapíró, az Aradi Közlöny munkatársa prólogját olvasta el; a prólogot lapunk tárca rovatában közöljük. (s. p.)

* Dohnányi—Telmányi bucsuestje. A két nagynevű magyar művész, Dohnányi és Telmányi, vasárnap grandiózus szonáta-estély keretében bucsuzott el Aradtól. Dohnányi, — akit különben a világ legnagyobb mai zongoraművészeinek tartanak, — különösen Beethoven zongoraszonátájával váltott ki feledhetetlen élményt, amit csak fokozott a ráadásnak adott Beethoven „Für Elise” és az f-dúr „Andante”. Telmányi Emil Bach, Brahms és Mozart csodálatos opuszainak legdrágább gyöngyeit nyújtotta az ünnepi hangulatra fasciált nagyszámú közönségnek, amely lelkes tapsaiért több ráadást is kapott a két csodálatos erejű művésztől. (—)

* A színház műsora. Kedd, d. u. 5 ó. Haláltánc, dráma. (Táray Ferenc fellépte. Mérsékelt helyárak.) Este fél 9-kor Kaméliás hölgy, dráma (Táray Ferenc fellépte. B. bérlet. Premier-helyárak). Szerda: Morfium, dráma. (Táray Ferenc fellépte. C. bérlet. Premier-helyárak). Csütörtök: Kisértés, dráma. (Táray Ferenc fellépte. A. bérlet. Premier-helyárak.) Péntek: Kék szakáll nyolcadik felesége, vígjáték. (Táray Ferenc fellépte. B. bérlet. Premier-helyárak.)

Írógépet loptak az aradi városházáról.

Négy év után fogták el a városháza tolvaját s az aradi rendőrségre hozták.

(Arad, május 9.) Petroseniből ma délelőtt egy rendőrkomisszár érkezett Aradra, aki érdekes vendéget hozott magával. Egy Réti Ferenc nevű fiatalember jött vele, aki a vasutállomástól a rendőrségig egy írógépet cipelt a hátán. A rendőrségen kiderült, hogy a fiatalember még 1923-ban az aradi városháza gazdasági hivatalából lopta el az írógépet. Két óra után, amikor vége volt a hivatalos óráknak és még takarítás előtt állottak az irodahelyiségek, tehát tárva-nyitva voltak az ajtók, Réti

beosont a gazdasági hivatalba, hóna alá vette a gépet és leszaladt a lépcsőkön. Senki sem vette észre. Csak reggel vették észre a gép hiányát, amikor a hivatalnokok megkezdték a munkát. A lopásról jelentést tettek a rendőrségnek, de a tettes a mai napig nem került elő. Közben Réti Petroseniba utazott, ahol a mai napig őrizte a gépet, de valami dolga akadt az ottani rendőrséggel, kérdőre vonták, hogy került hozzá a gép és akkor mindent beismer. Aradra szállították, ahol megindult ellene az eljárás.

Egy budapesti urileány komoly párbajra állt ki

A vivóbajnoknő afférje egy ügyvéddel. — Az urileány visszalépett a küzdelemtől, amikor felszólították, hogy vesse le a bluzát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata). Különös párbajra készültek ma délelőtt Budapesten a Fodor-féle vivóteremben, ahol Térey Aranka, az ismert női vivóbajnok, több nemzetközi vivóverseny győztese akart párbajt vívni megsértőjével, egy budapesti ügyvéddel.

Néhány nappal ezelőtt a villamosban Térey Aranka és egy ügyvéd között heves szóváltás támadt. A leány bántó megjegyzést tett ugyanis az ügyvédre azért, mert ez nem engedte át a villamosban ülőhelyét egy idősebb hölgynek, amire az ügyvéd sértő hangon válaszolt. Emiatt a leány lovagias uton elégteltelt kért az ügyvédtől, aki meg is nevezte segédeit. A két fél megbízottai könnyű feltételű kardpárbajban állapodtak meg és annak időpontját ma délelőttre tűzték ki a Fodor-féle vivóteremben.

A megállapított időpontban az ellenfelek

* **Stamatiad—Letitia képkiallítása.** A Kulturpalota kistermében vasárnap délután egy kivételes tehetségű festőművész nő képtárlata nyílik meg: Letitia A. Stamatiad neve már nem ismeretlen az aradi közönség előtt. A tegnapi verniszázson is tekintélyes számú műbarát jelent meg, hogy megcsodálhassa a meglepően fejlődő kitünő piktorina szebbnél-szebb alkotásait. Különösen a finom bársonyossággal pingált téli tájképei értek el nagy sikert, de nagy művészi elmélyülést bizonyítanak a harmatos plenérben festett mezei virágai is. A Herkulesfürdői táj, Ut az erdőben, Tanyai kut és Facsoport címeket viselő képei pompásan színdusak és egy mélyen benső életet élő művészasszony lelkének értékes kilángolásai. Sok-sok rajza különös hozzáértést, gazdag tehetséget árul el. A kiállított román motívumu vezéi bájosan finom iparművészi alkotások. Egyik-másik darab már több, mint értékes. Letitia A. Stamatiad kiállított alkotásainak sikerére jellemző különben, hogy már a tárlat megnyitása napján több értékes vászna és vázája talált vevőre. (—)

* **A cluji opera vendégszereplése.** Ma megérkezett a városhoz a cluji opera aradi vendégszereplésére vonatkozó kultuszminiszeri rendelet. A rendelet szerint a minisztérium május 16-tól 30-ig engedélyezi a vendégszereplést. Ezalatt az aradi társulat máshol vendégszerepel.

* **Az aradi színházi iroda hírel.** Táray Ferenc vendégjátékai. Rég tanusított az aradi közönség oly osztatlan érdeklődést prózai előadások iránt, mint most, amikor Táray Ferenc, a kiváló művész vendégszerepel. Hétfői első fellépte a szakadatlan ünneplés jegyében folyt le és zsufoolt nézőtér gyönyörködött. Táray kivételes művészetében. A vendégművész kedden délután Strindberg világhírű drámájának, a Haláltáncnak főszerepében lép fel. Kedden este a Kaméliás hölgy van műsoron. Dumas népszerű drámájában Táray egyik legjobb szerepét, Duval Armandot játssza. A címszerepben Fekete Irén fog brillírozni. A többi hálás szerep Pállay Mancsi, Kiss Mariska, Károly Klári, Adorján Margit, Szendrey színigazgató, Mészáros, Jávor, Kallós, Erdélyi és Révész kezében van. Szerdán egy izgalmas és idegfejesítő drámának, a francia Hecser Morfiumának megrázóan emberi főszerepében lép fel

segédekkel együtt pontosan megjelentek a párbaj színhelyén és a vezető segéd szokásos felszólítására mindketten kijelentették, hogy nem békülnek. A segédek erre elővették a kardokat és Térey Aranka vivóbajnoknő, több nemzetközi vivóverseny győztese, nagy szakértelemmel helyezkedett vivóállásba, hogy a küzdelmet megkezdhesse. Az ellenfél azonban a küzdelem előtt szabályszerűen, derékig vetkőzni kezdett és a vezető segéd felszólította Térey Arankát is, hogy a párbajszabályoknak megfelelően álljon ki a harcra. A női vivó-champion erre elpirult, zavarba jött, majd rövid gondolkodás után kijelentette, hogy visszalép a párbajtól.

Az ügyvéd erre lovagiasan bocsánatot kért a megsértett hölgytől s az ellenfelek a legjobb barátságban együtt távoztak el a vivóteremből.

Táray, akinek partneret Fekete Irén, Jávor és Kallós. Csütörtökön Méré „Kisértés” című hatásos drámájában folytatja vendégjátékait a kiváló művész. Ebben a négy felvonásos ujdonságban Tárayt kívül Kálmán Sári, Károly Klári, Adorján Margit, Pállay Mancsi, Jávor, Mészáros, Révész, Kallós és Erdélyi játsszák. Pénteken művészetének új oldalát mutatja be Táray. Ezuttal a Kék szakáll nyolcadik felesége című pompás vígjáték főszerepét játssza.

— **Teozófiai előadás Aradon.** Aradon a Krispin-teremben vasárnap délután összegyűltek azok, akiket érdekel a teozófia tudománya, hogy meghallgassák Miss Bellt, az angol teozófiai társaság egyik vezető tagját, aki propaganda uton van Európában és eddig tizen-negy ország több száz városában tartott előadásokat. A terem zsufolásig megtelt az érdeklődőkkel és áhítatos csöndben hallgatták az előadót, a jóságos, mosolygó arcú, szalmaszínhajú angol asszonyt, aki filozófiai és természettudományi alapon bizonyította a teozófia igazságát. Előadásának címe volt: „Az ember sorsának ura”. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Paál Gábor tartott előadást a teozófiáról. A közönség mindkét előadást nagy érdeklődéssel hallgatta.

— **Esperanto-lap indult meg Aradon.** A főtérségi újságárus bódékban érdekes lap jelent meg ma Aradon. Ugy alakja mint tartalma megérdemli a közfigyelmet. Az esperantisták lelkes gárdájának vállvetett munkája teremtetten meg, de a lap nem csak az esperantistákat érdekli, hanem mindenkit, aki szereti a muzsikát és a művészi rajzokat. Az első számban hozza a lap Glinka világhírű orosz zeneszerző egy kisorosz dalát zongorára és turesztáni típusok portréját. A lap szerkesztőségének rendelkezésére áll olyan ritka zenei repertoár, amely lehetővé teszi azt, hogy olvasóinak minden hónapban olyan muzsikával kedveskedjék, amelyet ma máshol megkapni nem lehet. Cikkei közül „A munka haladása és fejlődése” Babescu Victor igazgatótól, Beethoven dr. Ungártól, Samarkand (ut-leírás) Ferenczytől és egy levél válasz egy érdeklődő japánnak a japán gombáról — válnak ki. A lap Ferenczy tanár szerkesztésében havonta jelenik meg.

Eltűnt Clujon egy timisoarai kereskedő.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójától.) Timisoara kereskedelmi életének ismert és közbecsülésben álló tagja volt Teitsch Pál kereskedő, aki hosszabb ideje a Lloyd Expressz hirdető vállalat timisoarai fiókját vezette. Teitsch egy héttel ezelőtt Clujra jött, ahol a vállalat igazgatóságával való elszámolás után mintegy 60 ezer lejű kitevő összeget vett magához és kijelentette, hogy elutazása előtt még visszatér. Az igazgatóság napokon át hiába várta Timisoarára fiókvezetőjét, sőt érdeklődésére azt a felvilágosítást kapta Timisoaráról, hogy Teitschről nem tudnak semmit. Az a gyanu merült fel, hogy az igazgató bünténynek esett áldozatul, annál is inkább, mert a kapott 60 ezer lejűt kívül még nagyobb összegű pénz, fontos iratok és üzleti szerződések voltak nála. Az igazgatóság feljelentésére a rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította és megállapította, hogy Teitsch Pált egy héttel ezelőtt látták utóljára a cluji Lido kerthelyiségben egy nő társaságában. A nyomozást vezető rendőrigazgató véleménye szerint valószínű, hogy Teitsch-et a nő segítségével törbe csalták. A titokzatos eltűnés ügyében nagy eréllyel folyik a nyomozás.

Amosólynélküli költő centennáriuma

Emlékezés Vajda Jánosra, százéves születésnapja alkalmából.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A Kossuth Lajos-uccát akkoriban még Hatvani-uccának hívták és „közéletünk kiváló tagjait”, továbbá a napilapok irodalmi rovataiban szereplő „jelenvolt”-akat Arany Jánosnak, Jókai Mórnak, Gyulay Pálnak, Tóth Kálmánnak nevezték. Akkoriban élt ott egy öreg ur, akiről már életében sokan úgy vélekedtek, hogy a nagsorban nyomban Arany János után következnek. Vajda János volt ez az öreg ur, aki minden délelőtt végigrotta a Hatvani-uccát. Sem jobbra, sem balra nem nézett. Valószínű, hogy amennyire ellenszenvet érzett azok iránt, akik kissé vörösés orra körül pislogó apró szemek közé tekintve, őt köszöntötték, éppen olyan láthatatlan szimpátiát érzett azok iránt, akik őt fel nem ismerve, közönyösen haladtak el mellette.

Az ő korában sok kitűnőség járt körülötte, akinek mosoly nem volt az arcán látható, Arany János, Csengery Antal, Kerkápoly Károly, Somssich Pál, Majláth Gusztáv, Festetics György gróf bizony eléggé zárkózott emberek voltak. De Vajda János, a nagy poéta túltett minden embertársán. Mikor kialudt szivarcsutkával szájában, hátrafelé hajlított két kezével végigment az uccán, maga a megtestesült zordság volt. Sokan családi okokra vezették vissza a példa nélküli barátságatlanságot. Én úgy hiszem, ez őnála lelki depresszió volt.

Avatott tollak méltatták már a ma száz évvel ezelőtt született nagy költő jelentőségét. Én csupán egy jelenetet örökíték meg az ő életéből, aminek szemtanuja voltam és ami őnála valóban a lélek tükré volt. Egy hideg téli napon kialudt szivarcsutkával fogai között tette meg rendes mindennapi sétáját a Hatvani-uccában. Amint a Nemzeti Kaszinó előtt elhaladt, egy vidéki ur, akinek sejtelve sem volt arról, hogy kicsoda ő, megpillantván szájában a szivararabot, udvariasan megemelte a kalapját és feléje nyujtván a szivarját, így szólt: — Szabad kérem egy kis tüzet.

Vajda János villámló szemekkel nézett az idegenre. Aztán remegő kezekkel végiggombolta téli bundáját, alsó kabátját, mellényét és Jäger-ingének zsebéből kivett egy Irinyi-féle foszforos-gyufa dobozt. Azt az idegen orra elé tartotta és végtelen lekesedéssel szólt:

— Száz és ezer ember jár-kelet itt az uccán. És magának a sokezer ember közül éppen engemet kell megszólítania? Egy ilyen gyufaskatulya csak egy krajcárba kerül. Minden tisztességes ember hozd ilyet a zsebében. Miért nem vesz maga egy krajcárért gyufát? Menjen a fenébe.

Ezzel a gyufaskatulyát visszacsuszította a

Jäger-ing zsebébe és szó nélkül tovább haladt. A gyújtó nélkül lepipált vidéki ur pedig ment, ment... de nem a fenébe, hanem a trafikba és

vásárolt magának egy doboz gyufát. Elhallgatván a pesti igaz magyar vendégszeretet idilliét. (k.)

Kisajátítják az összes altruista birtokokat

A kormány gyors elhatározással véget vet a hosszú pereskedésnek.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Ismeretes, hogy ezelőtt pár évvel a román állam, mint a magyar állam jogutódja visszavásárlás címén perrel támadta meg az összes földbirtokosokat, akik annak idejében az „Altruista-bank”-nyújtotta hitellel vásárolták földjeiket. A vétel alkalmával ugyanis az egyes földbirtokosok megengedték, hogy a magyar állam javára a visszavásárlási jog bekebeleztesse a feltétel

tel, hogy ez a jog csak akkor érvényesíthető, ha ezt az Altruista bank kéri fogja. Ezen a címen a román állam sorozatos pereket indított az egyes földbirtokosok ellen, de ezek még máig sem fejeződtek be.

Most a kormány elhatározta, hogy tovább már nem pereskedik, hanem egyszerűen kisajátítja ezeket a földeket is. Így tehát az állam önmagának tett igazságot, amíg egyszerűen bekebelezi a szegény emberek földjeit.

Haldoklik Ady Endre Lédája.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Érdekes hír érkezett tegnap Dávosból Budapestre. A hír szerint Dióssy Ödön magyar kormányfőtanácsos felesége, leánykori nevén Brill Adél súlyos tüdőbajban fekszik és orvosai már lemondtak életéről. Brill

Adélnak igen jelentős szerep jutott a magyar irodalomtörténetben, miután ő volt Ady Endre, a nagy magyar zseni Lédája, akihez sok szép versét írta. Ady Endre Oradeamaren, újságíró korában ismerkedett meg a szép leánnyal, aki iránt lángoló szerelemre gyúlt.

Szabadonengedték az aradmegyei „kölcsoncsalót”

Különös kavarodás a sanmartini gazdák külföldi kölcsöne körül.

Aki megvette Károlyi Mihály erdélyi birtokát.

(Arad, május 9.) Vasárnap számunkban már irtunk arról a magyaránú kölcsöncsalásról, amelyet sanmartini gazdák körében követett el egy Leangsfeld Jenő nevű budapesti bankügynök. Leangsfeld ugyanis a londoni Foreign Bank Lmtd.-ra nagyobb összegű kölcsönököt ajánlott fel. Több gazda hajlandónak is mutatkozott az előnyös kölcsön igénybevételére és nagyobb összegű jutalékelőleget is adtak Leangsfeldnek, aki azonban pár nap múlva kijelentette, hogy közbejött okok miatt a kölcsön kiutalásáról egyelőre szó sem lehet. A magukat megcsaltnak érzett sanmartini gazdák — számszerint negyvenen — erre a csendőrségen feljelentést tettek Leangsfeld ellen, akit a csendőrség őrizetbe vett és ma délelőtt az aradi ügyészségre kísért be.

Kihallgatása után Niculescu főügyész le tartóztatási javaslatot tett a vizsgálóbírónak, Radu Pascu vizsgálóbíró azonban Leangsfeld előadása nyomán nem látta beigazoltnak a feljelentésben megnevezett bűncselekményt s ezért a bankügynököt feltételesen szabadlábra helyezte, utlevélét azonban visszatartotta és így a vizsgálat lefolytatásáig Leangsfeld nem távozhat Aradról. Leangsfeld különben elmondotta, hogy feljelentői állítólag egy lőkösi ismerősük ajánlására még a múlt hó végén felkeresték Budapestet és arra kérték, hogy az általa képviselt banknál ingatlanokra nagyobb összegű kölcsönt szerezzen. A gazdák egyben 400 pengő jutalékelőleget is adták át neki előzetes költségei fedezésére. Leangsfeld erre megígérté, hogy közbenjár érdekükben, annál is inkább, miután a gazdák hivatalosnak látszó okmányokkal igazolták ingatlanállományukat.

Leangsfeld pár nappal ezelőtt utlevéllel át is jött Romániába, előbb azonban Aradra utazott, hogy az itteni telekkönyvi hivatalnál ellenőrizze, vajjon ügyfelei a valóságnak megfelelő adatokat bocsájtottak-e rendelkezésére. Nagy volt a meglepetése, amikor a tehermenteseknek jelzett ingatlanok nagyrészen még békéből eredő nagyobb összegű betáblázott teherterelt talált, azonkívül az illető kölcsönkeresők által bevallott földbirtokok nagysága sem felelt meg a valóságnak. E meglepő megállapításai után — vállotta Leangsfeld — kitutazott Sanmartin községbe és közölte ügyfeleivel, hogy ilyenformán nem áll módjában a kért nagyobb összegű kölcsön megszerzése, miután az általa képviselt banknak az az elvi álláspontja, hogy holdankint legfeljebb csak 1500 lejnek megfelelő pengőkölcsönt nyujt. Leangsfelder állításainak bizonyítására felmutatta a sanmartini gazdák által rendelkezésére bocsájtott, valamint az aradi telekkönyvi hivatalnál beszerzett adatokat, amelyekből az tü-

nik ki, hogy elsősorban is a sanmartini gazdák akarták félrevezetni Leangsfeldet.

Leangsfeld különben, aki harminckilenc esztendővel ezelőtt Aradon járt realba, a vizsgálóbíró előszobájában érdekes epizódokat mondott el életéből és Károlyi Mihály gróf, volt magyar köztársasági elnökkel való jóbarátságáról. Leangsfeld ugyanis évekkor ezelőtt Raguzában nyaralt, ahol megismerkedett és szívélyes baráti viszonyba került a volt elnökkel, aki ottartózkodása alatt Leangsfeld felesége, villájának egy részét bérelte. Károlyi ebben az időben a legsúlyosabb anyagi viszonyok között tengődött s egyizben felajánlotta megvételre Leangsfeldnek Csikmegyében lévő negyven holdas erdőbirtokát. Az ügylet létre is jött, Leangsfeld azonban nem tud tudni az erdőn, mert az az agrárreform rendelkezései folytán még mindig zár alatt van. Most azonban ígéretet kapott arra, hogy birtokát feloldják s ezért is ragadta meg az alkalmat, hogy Romániába jövet egyuttal a sanmartini gazdák ügyében is eljárjon, viszont az erdő eladására vonatkozólag is tárgyalásokat kezdjen.

Labizzadás ellen Anosmin kapható. ROZSNYAY gyógytár, Arad.

A legjobban kereső pesti ügyvédek.

Budapestről jelentik: A budapesti ügyvédek forgalmi adójának tárgyalásakor érdekes adatok kerültek nyilvánosságra azt illetőleg, hogy kik a legtöbbet kereső budapesti ügyvédek. Eszerint Budapestten husz olyan ügyvéd van, akik horribilis összegeket keresnek éventént s ezek a következők: Egrý Aurél, Wittmann Ernő, Lengyel Zoltán, Bernolák Nándor, Wilhelm Károly, Gerlóczy Endre, Bedő Mór, Debreczeny Sándor, Erdély Sándor, Pekár Imre, Mezei Pál, Salusinszky Gyula, Kozma Jenő, Weiszberger Imre, Farkasházy Zsigmond, Gál Jenő, Szilágyi Artúr Károly, Halász Frigyes, Friedmann Ignác és Vadász Manó. A budapesti ügyvédek forgalmiadó-állományát különben a tavalyi 64 millióval szemben az idén 60 millióra szállították le.

Hagymát

egyiptomit, prima csiramentes árut szállít
Reiter Frigyes Timisoara,
Bem-u. 1. Telefon 807.

— Olasz hajóraj Constantaban. Bucurestiből jelentik: Constantából jelentik, hogy az adriai tengeri flotta egyik eskadronja ma odaérkezett. A vendégeket nagy lelkesedéssel fogadták.

Repülj fecském operett. Szeret-e még? Kerpelnél.
Leoz maga jusz is, Csokról-odokra

H I R E K.

— Lapunk legközelebbi száma a holnap, május 10-iki hivatalos munkaszünet következtében csütörtökön reggel jelenik meg.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jóslata szerint egyelőre helyenként még kevés csapadék várható, hősüléssel, később száraz idő valószínű.

— Május 10. Aradon. Lobogódszbe öltözik holnap Arad, amely megünnepli május 10-ikét, az egyesülés napját. Románia függetlenségének ötven éves évfordulóját. Délelőtt fél 10 órakor az összes templomokban istentiszteletet lesznek a görög keleti katedrálisban az ünnepi misét dr. Comsa Gergely püspök pontifikálja, nagy papi segédlettel. A Te Deumon megjelennek Arad katonái és polgári hatóságainak fejei, a helyőrség tisztikara és a köztisztviselők. Az istentisztelet után az összes iskolákban ünnepélyeket tartanak, amelyeknek keretében ismertetik az ifjúsággal a nap jelentőségét. Délután a kaszárnyákban katonazenekar hangversenyek, majd utána a városban játszik a zenekar. Este fátylasmenet lesz. Ez alkalmából Aradváros vezetősége felkéri a város polgárságát arra, hogy diszítse fel erkélyeit szőnyegekkel és virágokkal és este a kereskedők üzleteiket, illetve kirakataikat, a polgárok lakásaikat világítsák ki. A városi tanács minden felekezet templomába az istentiszteletre két-két tanácsost delegált a város vezetőségének képviseletében. Itt írjuk meg, hogy az aradi államrendőrség közlése szerint a május 10-iki ünnep alkalmából teljes munkaszünet lesz.

— A nemzeti parasztpárt Timisoarán. A nemzeti parasztpárt bánáti szervezetei vasárnap gyűlést tartottak Timisoarán, amelyen Maniu Gyula, Pop C. István, Mihajache és Madgearu nagyhatású beszédekkel mondtak, főleg a mai kormányzat ellen.

— Románia függetlenségének ünnepe Párisban. Párisból jelentik: A párisi román követség tegnap fényes recepciót rendezett Románia függetlenségének 50-ik évfordulója alkalmából. Az ünnepségen megjelentek Poincaré, Millerand, Herriot, N. Bokanovszky, Boncour, a kapurthatali maharadzsa, Rothschild báró, az egész diplomáciai kar, a pápai nunciás, a francia és román politikai, irodalmi és művészeti élet kitérője. Este Enescu, a világhírű román hegedűművész óriási sikerű hangversenyt adott. Hétfőn este Luis Marin nyugdíjügyi miniszter a „Románia barátai” szövetség részéről bankettet adott, amelyen Poincaré is részt vett.

— Aradi tiszték előléptetése. A hivatalos lap mai száma közli azoknak a tiszteknek a névsorát, akiknek előléptetésükre való jogosultságát Ofelsége elismerte és akik az 1927—1928. évi előléptetések során avanszálnak. Az aradi helyőrség tisztikarából az alábbi tiszték lépnek elő: Parvulescu Gheorghe 10. rosiori ezredből, Georgescu Petre 1-es rosiori alezredesek, Stefanescu Ioan 93-ik gyalogezredből őrnagy, Rodoteanu Alexandru 1-es lovas-tüzérezredből őrnagy, Albescu Ioan 93-ik gyalogezredből százados, Ionescu Gh. Gheorghe 93-ik gyalogezredből százados, Merisanu Alexandru, Taslauanu Gheorghe 1-es lovas-tüzérezredből százados, Merisanu Constantin 10-ik rosiori ezredből százados, Mitache Adam 1-es rosiori százados.

— Ügyvédi kamaraelnökök kongresszusa. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az igazságügyi palotában megkezdődött az ügyvédi kamarák dékánjainak kongresszusa, Dobrescu Demeter elnökletével. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben a gyorsított eljárásról szóló törvény hatályon kívül helyezését követeli.

— Aradra helyezett rendőrkommiszar. A belügyminiszter Oradeamareról Aradra helyezte Apan Demeter rendőrkommiszart, akit a prefektura az első kerületi rendőrséghez osztott be.

— Megszűnt petíció lemondás miatt. Bucurestiből jelentik: A közigazgatási bíróság megszüntette a kecskeméti petíciót, mert Zsitvay Tibor és Pekár Gyula képviselők, sőt Tassy István és Héjjas Iván pótképviselők is időközben lemondtak. A törvény a petíciókkal szemben súlyos költségeket ítélt meg.

Román herceg és pesti színésznő szerelmiregénye

Bucurestiből jelentik: Romantikus szerelmi történet foglalkoztatja Budapest előkelő közönségét. Az ideérkezett budapesti távirat szerint egy román herceg megkérte a feltűnő

szépségű onerett színésznőt, Sándor Marv kezét. A herceg nemsokára Romániába hozza szépséges menyasszonyát, akivel itthon tartja meg esküvőjét. A herceg nevét nem közöljük.

— Timisoarán nem lesz román—jugoszláv—magyar konferencia. Bucurestiből jelentik: Hivatalosan megcáfolják a Pesti Naplónak azt a híret, hogy Timisoarán román—magyar—jugoszláv konferencia lesz határkérdések rendezéséről.

— A keresztényliga bucuresti-i kongresszusa Cuza elien. Bucurestiből jelentik: A keresztényliga bucuresti-i kongresszusán határozati javaslatot fogadtak el, amely felelőtlenül Cuza professzort, hogy lépjen a legalitás útjára. A keresztényliga iasi-i kongresszusán viszont 300 delegátus vett részt 78 szervezet képviseletében. A kongresszuson elhatározták, hogy Paul Ilescut, Codreanu, Sumuleanu és Vasiliut kizárják a pártból és követelni fogják, hogy a parlament semmisítse meg mandátumukat. Mindez teljes oszondben, incidens nélkül történt.

— Izgalmas iskolaszéki választás. Aradulnoui tudósítónk jelenti: Tegnap választotta meg Aradulnou község polgársága a községi iskolabizottság tagjait. A választást küzdelemben az ugynevezett sváb-német párt győzött és a lelkesen kivül, aki hivatalbóli tag, dr. Hemmen János ügyvéd, Hilbert János iparos és Hohn Lipót gazdálkodó kerültek a bizottságba. A hivatalos lista a választás érvényessége ellen petíciót nyújt be.

— Varjassék fogságban maradnak. A Juhos-ügy egyre nagyobb szenzációkat termel ki magából. Ma két újabb esemény történt ebben a mind nagyobb botrányba dagadó bűntudatban. A timisoarai tábla vádpancája ma foglalkozott Varjassy Lajos, Juhosné és Coena felelősségével, amelyet a törvényszék le tartóztató végzése ellen nyújtottak be. A tábla elvetette a vizsgálati fogság ellen beadott felelősséget és elrendelte a vádlottak további fogvatartását. A másik érdekes esemény egy újabb letartóztatás volt. Méray Gábor dr.-t, sfantulgeorghiei portarell, volt timisoarai árvaszéki ülnököt ma letartóztatták Safirescu vizsgálóbíró parancsára, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy szintén részese a Juhos-ügynek.

— Elkészült a prostitúciós szabályrendelet. A városi tanács legközelebbi ülésében Aradváros egészségügyére nézve rendkívül fontos szabályrendelet kerül tárgyalás alá. A városi főorvosi hivatal teljesen modern, a mai követelményeknek megfelelő, a prostitúció és a vérbaj leküzdéséről szóló szabályrendeletet állított össze, amelyet ma osztottak szét a városi tanács tagjai között.

— Az emberevő cigányok blinlaistroma. Brünnből jelentik: A Filkó vezetésével állott emberevő cigányok ügyében a nyomozás befejeződött. Kiderült, hogy a cigányok huszonnégy gyilkosságot követtek el.

— Kiutasítják Bucurestiből Abdul Kadir herceget és volt feleségét. Bucurestiből jelentik: Beszámoltunk arról a feltűnést keltő öngyilkossági kísérletről, amelyet Persián Adam budapesti hírlapíró követett el Abdul Kadir török herceg elvált felesége miatt. A budapesti rendőrség ügylátszik megelégette a hercegi pár ottartózkodásával történt sorozatos botrányokat és elhatározta, hogy ha folytatják, revizió alá veszik mindkettő tartózkodási engedélyét. Hír szerint a hercegi pár tartózkodási engedélyének megvonása várható.

— Lóverseny Aradon. Az Aradon állomásozó hadosztályparancsnokság bejelentette a város vezetőségének, hogy május hó folyamán nagyszabású lóversenyt rendez Aradon. A város vezetősége elhatározta, hogy értékes díjat tűz ki a verseny egyik győztesének. Az aradi közönség körében általános érdeklődéssel várják a sikeresnek ígérkező lóversenyt.

— Mentik az előtörtélt külvárosi házakat. Beszámoltunk arról, hogy a pénteki nagy felhőszakadás következtében a víz előtörtélt Gáj egyrészt és több ház, telek és kert került teljesen víz alá. Ma délelőtt helyszíni szemlét tartott Filip városi mérnök és a napokban már sürgősen megkezdik a mentési és javítási munkálatokat.

— Gyorsított menében tárgyalják a tisztviselők fizetésrendezését. Bucurestiből jelentik: A tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvény sürgős megszavazása végett a parlament naponta két ülést fog tartani és remélik, hogy néhány nap alatt végeznek a javaslattal. A liberálispart valószínűleg megelőgszik az elvi deklarációval.

— Amerikai katona síremléke Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i amerikai követség a hadügyminisztérium és az Egyesült-Államok barátai társaságának képviselei jelenlétében tegnap leleplezte a Romániában elesett Ware amerikai katona síremlékét, azután koszorút helyeztek az ismeretlen katona síremlékére.

— Terentét agyonlőtték. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztériumhoz ma jelentés érkezett, hogy az utabban ismét feltűnt Terente rablóvezért agyonlőtték. A hír mindenestre megerősítésre szorul.

— Elfogott tejhamisítók. Érdekes fogást csinált ma Cavra Partenie aradi egészségügyi biztos, aki reggelente az aradi élelmiszerpiacot ellenőrizte. A biztos észrevette, hogy két asszony állandóan a Romanului (Zrínyi-uca) egyik házában udvaráról hoz tejet. Bement oda és meglepetéssel konstatálta, hogy a ház udvarában levő istállóban egy tejjel megtöltött piszkos mosóteknő áll, ahonnan Bosintean Anna és Florica micalalai asszonyok a piacra hordták a tejet és ott eladták. A két asszonyt a tejjel telt teknővel együtt dr. Luszt Ferenc hatósági orvoshoz vitték, aki megállapította, hogy a tej nemcsak egészségtelen és piszkos, hanem hamisított is. A tejet kiöntötték és a két asszonyt átadták a rendőrségnek.

— Az érettségi vizsgák rendje. A timisoarai tankerületi főigazgatósághoz ma a közoktatásügyi minisztériótól rendelet érkezett, amely szerint az érettségi vizsgán elbukott növendékek új vizsga iránti kérvényüket június elsejéig tartoznak benyújtani a tankerületi főigazgatóságon. A kérvényhez csatolandók a VII. osztály elvégzéséről szóló bizonyítvány, születési bizonyítvány és két fénykép. A VIII. osztályt most végző növendékek érettségire való jelentkezése az iskolavezetők útján június 22. és 24-e közt történik.

— Dr. Duschnitz Kálmán orvos hazakeresés és rendelését újból megkezdte.

— Az iparos-temetkezési egyesület közgyűlése. Tegnap délelőtt tartotta közgyűlését az aradi iparos-temetkezési egyesület. A közgyűlést az elnök Olariu Jusztin nyitotta meg, aki néhány szóval üdvözölte a megjelenteket. Ezután Hidvéghy Mátyás titkár felolvasta a jelentést, amely a tagok állandó szaporulatáról számolt be. Az A. csoportnak eddig 2550 tagja van, míg a tegnapi alakult B. csoportnak, amely ugyanazon vezetőség irányítása alatt dolgozik, eddig máris 1500 tagja van. Bogdán Gyula olvasta fel a pénztári jelentést, majd egy új igazgatósági tagot választottak meg Kőszeghy Emil személyében. A választás után formászerint is véglegesen megalakult az 1500 tagot számláló B. csoport, amely után az elnök néhány szóval bezárta az ülést.

— Felmentett aradi rendőr címen megírtuk, hogy az aradi törvényszék az önvédelem megállapítása következtében felmentette Bogdán Mihály aradi rendőrőrmestert, akit — mint ismeretes — az elmúlt év nyarán Gájban lelőtte Nyáry Lajos fiatallembert. Ma a szerencsétlen végű fiatallembert hozzátartozói annak a lekölzlésére kérték lapunkat, hogy Nyáry Antal nem cigány, hanem állásnélküli kereskedősegéd volt s a tragikus eset idején teljesen józan állapotban sétált barátával és a verekedésnél is csak véletlenül volt jelen.

Vadászkürt!
kerthelyiségében ma
Waggongyári zenekar hangverseny
Délelőtt 1/2, 10-től 1-ig, este 9-től 1 óráig.
Egy pohár sör és egy zóna reggeli 20. — lej.

Tündéri lakoma száz szál gyertya mellett.

Aranyevőeszközök, aranytálak és száz szál gyertya a díszvacsorán, amelyet egy pesti bankár adott egy francia zenészerző tiszteletére.

(Az Aradi Közlöny Budapesti tudósítójától.)

A múlt napokban Maurice Ivain, a nagy-sikerű Csókról-csókra című operett zenészerzője Budapesten járt, ahol melegen ünnepeleék. A kitűnő francia zenészerző elmesélhet hazatérésekor egy olyan vacsoraregényt, a melyet a párisi kollegék valószínűleg kételkedéssel hallgatnak majd végig, pedig az a regény, amit Maurice Ivain elmond, szóról-szóra igaz. Egy gálás pesti ur egészen különös meglepetésben részesítette a vendég Maurice Ivaint és néhány barátját. Olyan vacsorát rendezett, amely pompában, meseszerű gazdagságban eddig legfeljebb csak a mondavilágban élt. Ki lehetett volna más a vacsora rendezője, mint Krausz Simon? Ki engedhette volna meg magának ezt a pompát s szédítő káprázatot, amit Krausz Simon Ivain szemel elé varázsoltatott.

Ivain budapesti tartózkodásának második napján, amikor már összeismerkedett a Csókról-csókra főszereplőivel, beszélgetett a színház barátaival, kicserélte véleményét a magyar irodalom és művészet reprezentánsaival, szerény meghívót kapott Krausz Simon bankártól, hogy estére a Magyar Színház igazgatójának, Faludi Jenőnek és a Csókról-csókra főszereplőinek a társaságában legyen a vendége. A meghívást természetesen elfogadta Ivain és a Csókról-csókra előadása után három autót kiszállította a meghívottakat, összesen 12 személyt a nyári Gerbaud ligeti épületéhez, ahol a kisteremben már felterített asztal várta az érkezőket.

A dekoratív színházi díszletekhez szokott vendégek egy pillanatra kábultan álltak meg a kis-szalón bejáratánál. Valami csodálatos pompa és mesebeli felejthetetlen kép fogadta valamennyiüket. Libériás inasok sorsfala, hatalmas karos gyertyatartókkal a kezükben

várták az érkező vendégeket. Sehol egyetlen villanylámpa. A villanylámpák helyén szebbnél-szebb gyertyatartók, az asztal közepén tizenhatágu antik, masszív ezüst gyertyatartó, a falakon mindenütt pompásnál-pompásabb kandelláberek és a misztikus fényt adó száz szál gyertya még tündéribbé tette a csodálatosan megterített asztal képét, amelyen arany evőeszközök, aranytálak verték vissza a száz szál gyertya kísérteties fényét.

A meghívottak a meglepetéstől szólni sem tudtak pár pillanatig, annyira meghatotta őket az eléjük táruló tündéri kép. A háziasszony szerepét Titkos Ilona vette át s amíg Magyar cigánybandája halkán játszani kezdett, a csodálatosan megterített asztal körül elfoglalták helyeiket Krausz Simon vendégei. Az étlap vetélkedett a tálalás pompájával, különösen, ha tudjuk, hogy a vacsora napjának délelőttjén a gondos házigazda repülőgépen hozott friss balatoni fogast Balatonboglárról. A tizenkétfogu társaság nagyszerű hangulatban közel három óráig maradt együtt. — Lassan csonkig égtek a gyertyák és mikor az utolsó gyertya fénye is kilobbant, Magyar cigányprimás halk muzsikája kísérte ki az elbűvölt vendégeket.

Maurice Ivain még másnap sem tudott a káprázatból magához térni, pedig másnapra már egy másik bankettre volt hivatalos, amelyet tiszteletére a Magyar Színház Szerzők Egyesületében rendeztek. Ezt a vacsorát a Magyar Színház igazgatósága fizette és bizony már csak a polgári egyszerűség és a polgári konyha szerénységei vonultak fel Maurice Ivain tiszteletére. Mindössze 35 meghívott vendég volt. És egy kényelmetlen pontja volt ennek a vacsorának: véletlenségből elfelejtették meghívni Neumann Dezsőt, a Magyar Színház vezérigazgatóját, aki a bankettet fizette.

S P O R T.

Sportprogramm nélkül maradt vasárnap Arad.

Jiulvölgy válogatottja nem jött Aradra és így programhiány volt tegnap Aradon. — A pesti Vasasok félsikere Bucurestiben. — A budapesti Ferencváros a magyar footballderby győztese.

Aradot a tegnapi napon egy sajnálatos jiulvölgyi makacsság megfosztotta sportprogrammjától. A helyzet ugyanis az volt, hogy az aradi szövetség Aradon és Petrosaniban — egyszerre — akart egy-egy válogatott alatt szereplő garnitúrát kiállítani Jiulvölgy ellen és a Petrosaniban játszott aradi legénység május 10-én, kedden aztán átrándulna Lupenibe, mint AMTE—Gloria-CFR kombinált és az AC Jiul lennie ellenfelük. Az AC Jiul ennek következtében nem ohajtott játékost adni Jiulvölgy egyik válogatottjába sem, aminek aztán játékoshiány lett az érthető következménye. Az ügy később odafejlődött, hogy a jiulvölgyi játékosok petrosani és vulcani része Petrosaniban mégis csak leszerelt volna játszani a tervbevett mérkőzést, viszont ezt Arad nem fogadta el és Lupeni, vagyis az AC-Jiul makacssága végeredményben mindkét helyen programnélküliséghez juttatta a tegnapi napot. Mert a hevenyében összeeskábált AMTE—Gloria-CFR kombinált nivótlan csapkodása igazán nem nevezhető programnak. Hogy ki győzött, az alant közölt eredményből kitűnik, de hogy az a derék AMTE—Gloria-CFR variált legénység vajjon valóban megérdemelte győzelmét, az az eredményből aligha világlik ki. Győztek, mert szemesebbek voltak. Ez mindenesetre előny, de nem érdem.

A bajnoksági élet tegnap Clujot avatta érdeklődési központtá. Két igen fontos mérkőzés dőlt el az Universitatea—RMS és Victoria—Haggibor összeapások keretében. Az előbbi mérkőzésen a bajnokfavorit U. nem igen bizonyult szerencsésnek és nem bírta kapitulációra a nem csekély játékerőt reprezentáló ellenfelét. Az eldöntetlen eredmény talán megfelelő is volt. A papirformát is igazolta; a játékbeli erőviszonyt is. A másik mérkőzés csak a Haggibornak volt igen fontos és bár ennek tudata már két goalos vezetésre is sarkalta, mégis könnyelműen kiszalasztotta kezéből a meccset. — Timisoarán a TAC újabb pontvesztése már nem nagyon kelt meglepetést, de hogy ezt a Kadimával szemben érte el, az mégis csodálható. A Polytechnikum a Rapid felett aratott győzelmével továbbra is szorosan nyomában van a Kinizsinek. A TMTE ugyan vereséget szenvedett a Banatultól, a harmadik hely ennek ellenére az ő birtokában marad. — Nem érdektelen, hogy az aradkerületi II. osztályban a favorit Vointa Victoria elvesztette veretlenségét, mert a Tricolor súlyos vereséget mért rá. — A brasovi és oradeai kerületekben jelentéktelen mérkőzések voltak.

Attrakcióban tegnap kétségtelenül Bucu-

resti vezetett, ahol ugyanis a Vasas, a pesti profiligá erős középcsapata vendégszerepelt két meccs — egy győzelem, egy vereség — keretében. Bizonyos csalódásfélélet érezhettek a bucaresti-iek, mert amint értesülünk, a multkor ottjárt Nemzetiek jobban kivívták az elismerést. Takács lazsálva nem mutatott különösét és a legstilusosabb footballt játszó magyar proficsapat többi tagjai sem törték nagyon magukat. Ennek eredményeképpen egy győzelem, egy vereség a Vasasok bucaresti-i mérlege, ami nem teljesen fejezi ki a Vasasok játékerejét.

A pesti profiligának tegnap ismét nagy napjára köszöntött a vasárnap. Évtizedes tradíciók teremtette derby-mérkőzés dőlt el: a Ferencváros—Hungária találkozója. Ezuttal is a Ferencváros 11 emberé lett a diadal, a Hungária már második esztendeje kénytelen leszorulni az élről. Ferencváros most már biztos bajnok. mindvégig imponálóan játszotta a szezon és a pesti football-közönség előtt már nem reménytelen eszme az, hogy a fokozatosan fejlődő Ferencváros fogja feltámasztani a magyar univerzális footballsportot több esztendő dekadenciájából. A III. kerület a kiesés közelségének rémületétől hajtva, térdre kényszerítette az abszolút letört Ujpestet, a 33-as a Nemzetieket gyűrte le, a Kispest pedig egy pont megmentésével tért vissza Szegedről. (góál.)

Összefoglaló eredmények. Arad. AMTE—Gloria-CFR kombinált—ATE—AAC komb. 4:1 (2:1). Barátságos. Tricolor—Vointa 4:1 (1:1). II. o. bajnoki, Curtici. Spárta—Frontiera 3:2 (1:2). II. o. bajnoki. Timisoara. TAC—Kadima 1:1 (0:1). Polytechnikum—Rapid 2:1 (1:1). Banatul—TMTE 2:1 (1:1). Bajnokiak. Cluj. Universitatea—RMS 1:1 (0:0). Victoria—Haggibor 3:2 (0:1). Bajnokiak. Brasov. Coltea—CFR 8:0 (7:0). Olympia—BMTE 5:0 (2:0). Bajnokiak. Oradea. Törékvés—NSCMT 10:0 (4:0). Egyetértés—Makkabea 1:0 (0:0). Bajnokiak. Sibiu. Soimi—HTV 4:1 (2:1). NSE—CFR 4:0 (0:0). Kupameccsek. Bucuresti. Vasas—Bucuresti komb. 3:0 (1:0). Juventus—Vasas 4:2 (2:1). Nemzetközi. Budapest. Ferencváros—Hungária 4:1 (2:0). III. ker. TVAC—Ujpest 1:0 (1:0). Budai 33—Nemzetiek 3:2 (2:2). Profiligá. Szeged. Bástya—Kispest 1:1 (1:1). Profiligá. Szombathely. Sabaria—Ausztria (Amatőr) 5:0 (2:0). Nemzetközi.

O A Meteor Kerékpár Klub meghívásos kerékpárversenye. Eredmények a következők voltak: 3×1000 m. főverseny: 1. Rennich (Meteor) 9 pont. 2. Janka (Meteor) 5 pont. 3. Zabova (AMTE) 4 pont. 3000 m. haladók pontversenye: 1. Mayer (Meteor) 20 pont. 2. Brinzei (AMTE) 9 pont. 3. Szabó S. (Meteor) 8 pont. 2000 m. kezdők vadász versenye: 1. Bagi (AMTE) 3 p. 44 mp. 2. Patzer (Meteor.) 3. Stein (AMTE). 5000 m. páros verseny: 1. Rennich—Mayer (Meteor) 8 p. 47.1 mp. 2. Janka—Timkó (Meteor—Amateur.) Baby verseny 400 m.: 1. Schön Pista. 2. Mairovitz Iván. 3. Szegő Józsi. Baby verseny 400 m. handicap: 1. Merkler Jancsi. 2. Kallós Bandi. 3. Vajdas Lajos. Baby-verseny 500 m.: 1. Pollák Béla. 2. Zuckerberger László. Baby verseny 1000 m.: 1. Losonczy Zoltán. 2. Kucsera Kálmán. 3. Freimann Sándor. Baby verseny 1000 m. handicap: 1. Freimann Imre. 2. Tyukodi Ferenc. 3. Czitróm Zoltán.

O Szegedi Bástya—AAC—ATE kombinált nemzetközi footballmérkőzés kedden délután 5 órakor az AAC-pályán. Előzőleg AAC—ATE hazena. Helyárak 17 lejtől 102 lejig.

Folies Bergeres királynője.

Főszerepben:

Mády Christians.

Ma, kedden az

APOLLOBAN.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezdődnek.

Ha súlyt helyez szépségre és tisztaságra, burkoltassa körül konyháját és fürdőszobáját FEHÉR FAYENCE CSEMPÉVEL,

mert higiénikus, könnyen tisztántartható javításra nem szorul és olcsó.

Ara négyzetméterenként elhelyezéssel együtt: Lej 1000.— Megrendeléseket elfogad!

Schillinger András

egészségügyi berendezések nagykereskedése Arad, Bul. Reg. Ferdinand 47., raktár.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Nem jegyzik Budapesten a devizalejt.

Aradi bankigazgatók nyilatkozata a megmagyarázhatatlan intézkedésről.

(Arad, május 9.) Románia pénzügyi világában, de különösen bankkörökben meglepetéssel fogadták azt a tényt, hogy Budapesten a nagy pesti pénzintézetek kivánságára ismét megszüntették a devizalej jegyzését. Ez az intézkedés egészen érthetetlen az itteni pénzügyi körök előtt, mivel nem állja meg helyét a budapesti bankok amaz indokolása, mintha a román hatóságok nem akceptálnák a pesti pénzintézetek egymás közötti lej-devizazületeit. Az egyik előkelő aradi pénzintézet vezérigazgatója különben a következőket mondotta a jegyzés megszüntetéséről:

— Információim szerint tény az, hogy egyes bizottságok nehézségeket okoznak a pesti bankok egymásközti lej-deviza átutalásainál, jöllehet semmi újabb rendelet erre vonatkozólag nem érkezett. Az eddigi gyakorlat szerint, az ilyen természetű átutalásokat be kellett jelenteni az ellenőrző kommisszionál, de az átutalást minden külön okmányos igazolás és minden fennakadás nélkül fogyanatosították.

— A devizalej jegyzésének törlése Budapesten mindenestre káros volna, mert a forgalmat apasztaná és a budapesti bankoknak a romániai pénzintézeteknél való lejkövetelése megcsappanna, ami a pénzvviszonyok alakulását is befolyásolná. Remélhető azonban, hogy — mint az pár héttel ezelőtt is történt — a

Magyar Nemzeti Bank revideálni fogja álláspontját, hiszen ez az intézkedés nehézségeket okoz a pesti pénzpiacra is, amelynek így legális ut helyett a zugkereskedelem segítségével kell majd beszereznie a szükséges devizalejt.

Munkatársunk beszélgetett erről a kérdérről egy másik aradi nagybank ügyvezető igazgatójával is, aki a következőket mondotta:

— Ez már a második eset, hogy Budapesten megszüntetik a deviza-lej jegyzését. Az első körülbelül 3 héttel ezelőtt történt, valamilyen rendeletre való hivatkozással, mikor igen meglehetősen nagyarányú volt a lej javulása. A megszüntetés azonban csak néhány napig tartott, miután külföldi lejben igen csekély volt az üzlet és a román hatóságok armagy sem górdítottak akadályokat a deviza-lej átutalása elé a fenálló rendeletek keretei között.

— Hatodikán, pénteken még jegyezték Pesten a devizasabadslejt, a szombati tőzsdejegyzésben azonban már nem szerepelt. A pesti rendelkezés, teljesen érthetetlen előttiink, mert hiszen semmiféle törvényes intézkedés a deviza-lej forgalmának korlátozása ügyében nem történt. Valószínű, hogy a pesti jegyzés megszüntetés ezuttal sem lesz hosszú életű és rövidesen ismét jegyzik majd a budapesti tőzsdén a deviza-lejt.

32.25, olasz lira 8.70, drachma 2.25, dinár 2.96, dollár 166.25, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 24, pengő 30, cseh korona 5.

— A petrosani szénbánya ingyenrészvényei. A Petrozsényi Szénbánya Részvénytársaság, amely a Salgótarjáni romániai érdekeltsége, most tartotta közgyűlését, amelyen elhatározták, hogy az 550 millió lejes alaptőkéket ingyenrészvények kibocsájtásával 820 millió lejre emelik fel. Az ingyenrészvények jelentős hányada a Salgó tartalékait növeli, míg nagyobb része román pénzintézetek tárcájába kerül. A közgyűlés az 1926-os üzletévre 120 lej osztalékot állapított meg, a megelőző évi 100 lejes osztalékkal szemben.

Rádió-műsor.

Kedd, május 10. Wien. 20.05. Vidám est. — Grác. 21.15. Katonazene. — Zágráb. 20. Grecsaninov-est. — Milano. 45. Operett előadás. Prága. 21.35. Hangverseny. — London—Darenty. 20.15. „The Arcadians” (fantasztikus zenejáték.) 22.35. Táncczene. — Leipzig. 20.15. Schubert-est. — Frankfurt a. M. 21.15. Vidám est. — Róma. 17.15. Hangverseny. — München. 22.45. Kamarakvartett. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazda.

ERZSÉBET MOZGÓ

Ma d. u. 6, 1/2, 8 és 9 órákor és holnap, szombat 6, 1/2, 8 és 9 órákor utóljára

BAROCCO.

Gyönyörű rendezési filmságer. Főszerepben: Jean Angelo, az Atlantió főszereplője és Charles Vanel, Nitschew főszereplője.

Céltörtéktől: Götz von Berlichingen, Goethe remekműve.

Szép idő esetén az esti előadások a kellemes kerthelyiségben!

ság. — 17.02. Az opera Kamarazenekarának hangversenye. 19.30. Operaelőadás, utána cigányzene.

Szerda, május 11. Wien—Grác. 21.05. Schumann ballada-est. — Pozsony. 18. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Hangverseny. — Milano. 20.45. Operarészlet. — Boroszló. 20.15. Henri Marteau szerzői estje. — Prága. 20.40. Tarka est. — Leipzig. 20.15. Svendsen-est. — Róma. 20.45. Hangverseny. — Berlin. 21. Zenekari hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.02. Szimfonikus hangverseny. 19.30. Magyar dalest, utána a cigányzene.

Inzultáltak a ghioroci tanítót

Kinos incidens Ghioroon egy valótlán feljelentés miatt.

(Az Aradi Közlöny ghioroci tudósítójától.) Kellemetlen és kinos incidens színhelye volt szombat este a ghioroci piactér villamosmegállója. Az Aradról megérkező villamosról járában szállt le a sok utas, amikor Musztafa Mihuta, jelenleg az ottani piac helypénzszedését bérli, nekítámadt Mihuta György ghioroci tanítónak és anélkül, hogy egy szót szólott volna, öklével ütlegelni kezdte a tanítót. Azután pedig galléron ragadtva, további ütlegelések közt elvitte a csendőrségre.

A nagy feltűnést keltő, súlyos incidensről tudósítónk jelentése szerint — az adott okot, hogy Mihuta tanító telefonon úgy informálta a micalacai adókövető bizottságot, hogy Musztafa-nak a helypénzberletéből 200.000 lej évi jövedelme van. Mihuta az információt a jegyző nevében, annak tudta nélkül adta be a bizottságnak. Musztafa a tanító eljárásáról a ghioroci posta útján tudomást szerzett és mivel Mihuta közlései nem feleltek meg a valószínűságnak, ilyen módon tettleg vett magának-elég tételt. Musztafát a csendőrség letartóztatta, a mire a lakosság köréből többen vagyonukkal akartak jótállni érte, csak bocsássák szabadon, oly megbotránkozást váltott ki a ghiorociakból, Mihuta eljárása. A csendőrök azonban bekísérték az aradi ügyészségre, de itt nyomban szabadoneresztették a helypénzberletőt.

Mozi.

xx Folles Bergeres királynője minden előadásával hatalmas sikert aratott az aradi Apolló mozgósínházban. Ez az érdekes film Páris ragyogó éjszakai életét tárja a néző elé és főalakja Sergius, Illiria hercege, aki a francia fővárosban végzi tanulmányait. Érdekesen indul a hatalmas tempójú cselekmény és igen érdekes befejezéshez is jut el a film. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Az Acélember nagy kalandfilm az aradi Uránia mozgósínházban csütörtökig marad műsoron. A 10 felvonásos izgalmas kalandfilm az utóbbi idők legérdekesebb filmprodukcója és rejtélyes gyilkossággal indul meg a kép cselekménye. Az érdekes film megdöbbentő felvonások után szép befejezéshez érkezik el és az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx A világ legújabb eseményeit minden előadás előtt vetíti az aradi Apolló mozgósínház filmzsurnálja.

ACÉL EMBER.

Kalandor film. Főszerepben:
MILTON SILLS.
MA, KEDDEN az aradi
Urániában.

Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9-kor kezdődnek

Poloska irtást, LOVAS lakás-
parketta surolást, szőnyeg
porolást vállal ARAD, Str. OITUZ 111.

SCHRODT HAJNAL elegáns tavaszi és nyári valamint gyermek és baktis-ruhák

Arad, Bul. Reg. Maria No. 10. Lengyel butordízház
női ruhavarrójában készülnek:

Kérem a nagyrődöntő közönséget és a nagyra-
becsült szülőket, hogy a legkényesebb igé-
nyeket kielégítő munkám kivételéről és áram-
ról meggyőződni sziveskedjenek. 2389

Házasság egy halottal.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának táv-
irata.) A bécsi bíróságokat régebb idő óta fog-
lalkoztatja egy különös házasságvénytelení-
tési pör. Hieráth Ferenc egykori tüzérfő-
hadnagy éveken át jegyben járt Kreihich
Margaréta bécsi leánnyal. A háboru alatt a
főhadnagy orosz hadifogságba esett és mi-
után hazatérésének leküzdhetetlen nehézségei
voltak, 1920. szeptember 29-én az ő megbizá-
sából és az ő nevében egy barátja vezette
Bécsben oltár elé jegyesét. Röviddel a külö-
nös házasság megkötése után az asszony ér-
tesítést kapott Szibériából, hogy férje ott ször-
nyű betegségben, pestisben meghalt.

Hieráth főhadnagyné a halálhír vétele után
jelentkezett az osztrák nemzetvédelmi minisz-
tériumnál és bejelentette nyugdíjigényét. A
minisztérium utána kutatott az osztrák tüzér-
főhadnagy halála körülményeinek és azt a
meglepő felfedezést tette, hogy a főhadnagy
még 1920 március 17-én — tehát egy félévvel
a Bécsben kötött házasság előtt — halt meg.
A kincstár e megállapítás alapján megtagadta
a nyugdíj folyósítását és kétségbevonta a há-
zasság érvényét is. A meginduló érvénytelení-
tési perben a kincstár álláspontját főképen
dr. Hölbl egyetemi docens vallomása támasz-
totta alá, aki azt állította, hogy Hieráth főhad-
nagy intim barátja, tényleg 1920 márciusában
halt meg és ő, — aki szintén hadifogoly volt
— saját szemével látta barátja holttestét 1920
áprilisában a tomski fogolytábor halottaskam-
rájában. A polgári bíróság előtt az asszony jogi
képviselője igyekezett bizonyítani, hogy a
bécsi házasságkötés idejében a főhadnagy
még élt. Jegyeséhez írt levelezőlapokat mu-
tatott fel, melyek 1920 júniusában voltak kel-
tezve. A bíróság azonban nem találta elegendő-
nek a túlságosan labilis bizonyítékot és a
házasságot érvénytelennek mondta. Az ország-
os főbíróválasztás felebezési bírósága ma

tárgyalta a különös pert és írásszakértőket
hallgatott ki arra vonatkozólag, hogy az el-
halt főhadnagy kezeirásával van-e felírva a
dátum. A szakértői vélemény alapján a legfel-
sőbb bíróság érvénytelenítette a házasságot.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekér nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESÍTÉS.

A n. é. hölgyközönség és t. megrendelőink
szives tudomására hozzuk, hogy Nagy Imre
női szabó a Wolmuth szalonba mint társ belé-
pett.

A mindenkor legújabb divatszerinti angol,
francia, valamint gyermekruhák elkészítésé-
nek elsőrendű kivitelével, szolid árak mellett,
igyekezünk a n. é. hölgyközönség további
pártfogását kiérdemelni. 2526

WOLMUTH és NAGY
angol. francia divatszalonja
Minorita-nalota.

Ama rágalmak felett, amelyeket a Belgo-Ro-
mana intézet rólam terjesztett a bíróság ítélete fog-
dönteni. Az ítéletet a lapok útján közölni fogom.
2508 Weinberger Ede.

A Palace étterem kerthelyiséget

é hó 12-én ünnepélyesen
megnyitom.

Zóna reggeli 18 lei (1 sör és 1 kenyér), ugyancsak
ebéd-vacsorákat szolgálnak fel a kerthelyiségben. Ünne-
pnap alkalmával délután 4 órai kezdettel zene.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

2514

BÓRA tulajdonos.

Kovácsműhely megnyitás!

Értesítem a t. közönséget, hogy Délamerikából, — ahol
több nagyüzemben alkalmam volt szakmabeli tudásom
bővítésére — hazatérve,

Kovács-műhelyemet

Arad, Str. Dorobantilor (Urban Iván-u.)
47. szám alatt, UJBÓL MEGNYITOTTAM.
Mindennemű új munkák és javítások a legutányosabbban
készülnek.

Szives pártfogást kér:

BUGYI BÉLA kovácmester.

2507

Arad főterén,

a Minorita templommal szemben

2 nagy uccai és 1 nagy
udvari szobából álló

1. emeleti helyiség azonnal kiadó.

Üzletnek, irodának, szalónnak,
műhelynek rendkívül alkalmas.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

Új fényképezési műterem!

A n. é. közönség szives tudomására adjuk,
hogy Aradon, a Str. Eminescu (Deák
Ferenc-ucca) 32. szám alatti Krispin-házban

fényképezési műtermet

nyitottunk, ahol művészi kivitelű fényképek a leg-
olcsóbb árért készülnek. Szives pártfogást kéri:

RÁCZ & BENDA.

Harisnya szenzáció!!

Csakie garantált elsőrendű minőségben

la órna flor síma — 125 Lei

Oakos szőlt ajuros — 155 Lei

Nyilas flor la la — 180 Lei

Divatkabátok, Poullowerk, bőr- és órna

keztű különlegességek, mérsékelt áron

Szántónál, Arad, Str. Emi-

nescu, nesou (Deák F.-u.)

Yadáskürttel szemben.

FIGYELEM!

Aki tartós, szép és
olcsó cipőt akar, az keresse fel
GARA cipész üzletét Arad,
Str. Eminescu 19. (Deák F.-u.),
ahol javítások is elfogadtnak

Kiadó

egy szoba konyhás la-
kás és 2 szobás iroda-
helyiség a Bulov. Regele
Ferd. (Boros Béni-terén). 2510

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

OGLINDA DVS.
vă va spune că

La Crème Simon

NICI USCATĂ, NICI
GRASA nu ferdează, dar fiind
unsuroasă, pătrunde într-ade-
văr în porii pielii, înviorează
epiderma, o mătăiează și avanta-
jează luciul natural al tenului Dvs.
Ea menține Pezra Dvs...

Pudra Simon

Emeric Lipták Imre

épület- és butorasztalos Arad, Str. Már-
gasti 18. — Vállal e szakmába vágó minden
munkát elsőrendű kivitelben, jutányos árért.

Szávay Kálmán

férfi-, női- és gyermek cipőkészítő üzlete Arad,
Strada Marasesti 6. (volt Kossuth-ucca).
Vállalja minden e szakmavégő munkák készítését elsőrendű anyagból legolcsóbb
árért. — Visszamaradt kész cipők nagyon olcsón eladóak. 2888

Figyelem! Gépszurozást Kiss Tamásné

cipőkebeendítést méterenkint Str. Decembrie (Haezinger) és Str.
8 lej, 20 métertől készitek 8 lejért Nețianu (Forray) sarok. Stera-ház

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11.

Arany koronák, fogak garantált arany árba
350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja
100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZATI

Fehér fogak kautschukra darabja
50 lej. Foghuzás (injektív érzéstelenítés-
sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések
24 órán belül eszközölköttek. 495

Frida D'MOUDJALLED

világított fogászónő

VÁGJA KI!! UTALVÁNY

25 %-os árengedményről,
melyet ez utalvány ellen az
ország legrégebb és legelő-
kelőbb műkereskedése tárlatán

BUDAPESTEN

IV. kerület Belváros, Kossuth
Lajos uca 1. szám alatt az
EGGENBERGER-képtárla-
ton az árjegyzéki árakból ezen
utalvány ellenében levonásba
hoznak. Az országosan ismert
előkelő cég kiadja 1600 drb
képből álló raktárát, amelyen
minden izlésnek megfelelő,
minden méretű kép minden ár-
ban kapható a legkiválóbb mű-
vészek képei. Képvásárlás bizalmi dolog! Az
EGGENBERGER-cég
1768 óta áll fenn ez a legjobb informáto

KÁVÉHÁZAKBAN,
VENDÉGLŐKBEK,
ÉTTERMEKBEK
KÉRJE MINDIG AZ
ARADI KÖZLÖNYT

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszallító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Eliás Lipót Fia szállító

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telefon 250. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre négy óra alatt 4 lej. — napi vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket a. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés sávjogát, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem körülhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

LEVELEZÉS.

Sajtőkészítők figyelmébe!

A legkiválóbb sajt a **schweizeri tejszóval** készül. Hatásos nem romlandó készítmény. **Egger & Co. R.-T. vegyészeti gyár Cluj.** 6366

HÁZASSÁG.

HÁZASSÁGOT állandóan közvetítünk minden társadalmi egyén részére. Postafiók 48 Timisoara. Válaszbélyeg. 2481

ALKALMAZÁS.

HÁZVEZETŐNŐ kerestetik vidékre gazdálkodásban jártas, teljesen független és családtalan, tiszta, jó magaviseletű, nem nagyvíványú, lehetőleg magyar, korra negyven évtől felel. Választ „Sorsom döntetlen” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2492

OKLEVELES óvónő ajánlkozik irodai, pénztárnoknői, nevelőnői vagy ehhez hasonló állásra. Vidékre is eimegy. Választ „Okleveles” jeligére kér az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 2511

SZAKKÉPZETT főmőlnár állást keres azonnali belépésre. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2509

KIFUTÓPIU fekvőterület „Perfect” Arad, Str. Eminescu 15. 15289

NEMTORSZÁGI kisasszony alkalmazást keres háztartásban vagy gyermekek mellé. Leveleket „Falu” jeligére Rudolf Mosse Arad kérek. 10419

LAKÁS.

ARAD FÖTERÉN, a Minorita templommal szemben 2 nagy uccai és 1 nagy udvari szobából álló I. emeleti helyiség azonnali kiadó. Üzletnek, irodának, szalonnak, műhelynek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2517

KÉTSZOBÁS modern lakás júliusra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2517

FÖTERÉN két szobás udvari lakás melékhelyiségekkel június 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5454

BUTOROZOTT szoba fürdőszoba használatra esetleg ellátással azonnali kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2524

KÜLÖNBEJÁRATU, elegáns uccai butorozott szoba azonnali kiadó. Strada Cuza Voda 23. 2529

PIATA Avram Iancu 11. sz. házban egy négyosztásos lakás augusztusra bérbeadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2444

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, festményeket és hegedűket Kerpel Izsó könyvkereskedése. 7107

ÜVEG- és étkező-készlet, heverő matracok, karnisok eladók. Str. Crisan (Károlyi-u.) 5. 2528

IROASZTALOK nagy gobelin kárp, férfi ruhák, szőnyegek, garzon háló, háló, ebédlő, szalon berendezések, szekrények, kredencek, trimó, tükrök, jég-szekrény, szőnyeg paplan, gyermek paplan, fényképező gép, Biedermayer szalon, antik asztalok, tonet székek, bőrfotelok, asztalneműk, asztalok, gyermekkoskák, irodai hármass, szekrény, függönyök, storeok, zongoraszékek, harmonika, hegedű, dísz tárgyak, stb. eladók Salgóné, str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

PERZSASZŐNYEGEK kaphatók „Yildiz” keleti szőnyeg műteremben. Arad, Str. Tache Jonescu (Sárosi-u.) 5. 2520

KOVACSSZERSZÁM eladó. Cím Fái Antal Silindia. 2512

EBÉDLŐ berendezés és uriszoba garnitúra eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2521

40 KG. ZSIR eladó. Bretschneider Mátyás fűrészmester Kürtösi-ut (Kornis-cég.) 2525

UJ Underwood írógép, új kétajtós jég-szekrény, fél éves idomított farkaskutyája eladó. Arad, Str. Dna Balasa (Purgaly Lajosné-u.) 180. 2527

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 2521

BIZOMÁNYBA KERESSEK dísz tárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegek, közzükséglet cikkeit, férfi ruháneműt, egyes butor darabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

Berzovai és élesdi meszet prompt szállítunk.
BOROS & CZUCKER, Arad.

Telefon 952.

16907

PÜSPÖK GYÓGYFÜRDŐ

ORADEA MELLETT

600 év óta használják bámulatos eredménnyel

42 C. kénes rádiumos hőforrásait, kőszvény, csusz, ischiás, csonttörés, ficamodások és női betegségek ellen

Ös fenyveserdő közvetlen a virágos park mellett. Villanyvilágítás az egész telepen! Szimfonikus zene! Naponta hat személyvonat és állandó autbuszjárat Oradea között

2446

Junius 15-ig, szobáknál 30%-os engedmény!

Költözők figyelmébe!

Lakásának villamos telefon szerelését legolcsóbban rendbe hozza jótálással: **Varga és Rosenfeld villamossági vállalat Arad, Bulv. Reg. Maria 12. Állandó nagy esztlár raktár! — Telefon 308. szám.**

ELLÁTÁS.

ELSŐRENDÜ ebédet esetleg vacsorát is kaphatnak uriembernek uricsaládnál. Cím Brunner-üzlet. Minorita-palota. 2438

ELSŐRANGU ebéd-vacsora kapható május 15-től. Szántóné, Str. Consistoriului 7. 2523

KÜLÖNFÉLÉK.

FÜSZERÜZLET berendezés sürgősen eladó. Egy italmérési engedéllyel! bíró társat keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2522

Szovata fürdőn

elsőrendű ellátás az

„Éva” kóser penzióba.

Juniusban kedvezmény. Bővebbet a „LYA” sütőjében Arad, Str. Cercetaşilor 5. 2428

Eladó

100 drb. 8 hónapos

mangolica süldő

és 190 drb. választott malac

Czárán Géza

gazdasága Sepreus. 2506

Kül- és belföldi márványokból művészi kivitelű

sirköveket

bármely adott vagy saját rajz után, jutányos árért készíti:

Steiner Fülöp ARAD,

Bulev. Regie Ferdinand 47. (Boros B.-tér)

Törlesztéses

olcsó dollárkölcönt (35 évi annuitásra) folyósítottok bérházakra vagy földbirtokra. **HATSCHKE, Arad, Str. Mészárosi No. 52.** 514

Ön is tudja, hogy

minőségű Coventry Royal, Góricke, Dürkopp, Waffrad és Puch kerékpárokat vehet

részletfizetésre

HAMMER VILMOS

szak üzletében Arad, Plata Avram Iancu 5-6. (Szabadság-tér)

Legjobb és legolcsóbb ásványvíz a **Lippafüredi „APOLLO”**

gyógy- és borvíz. Kérje mindenütt. Városi és megyei főtereket!

Merkler és Weiner

fűszer-csemege- és terményüzlet Arad, Str. Mészárosi No. 12 (volt Kossuth-uca.) 2431

Arad legforgalmasabb uccájában

üzlethelyiség lelépés nélkül,

ugyanott egy külvárosi

3 szobás lakás kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2430

Pecicán

határállomás 2518

baromfi és tojásexport céljaira,

vagy bármily más raktárnak alkalmas helyiség kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

!! FELTALÁLÓK !!

Észak-Amerikába utazom. Hajlando vagyok Amerika részére alkalmas tömegoikk, vagy ötlet értékesítését vállalni. Érdeklődők közüliek

„ÉSZAKAMERIKA”

jeligere a cikk rövid leírását az Aradi Közlöny kiadóhivatalával 2401

Muzsaj József

Arad, színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

Tavaszi divat öltöny Lej 1600—

Tiszta gyanju öltöny „ 2450—

Goveroot divat öltöny „ 3150—

Felöltő tavaszl „ 1950—

Divat ulster „ 2500—

Goveroot ulster vagy raglán „ 3500—

Fregoll kabát „ 2200—

Gummi kabát „ 860—

Iskola öltöny előírás szerinti „ 1740 től

Divat szabóság!

Nagy posztó raktár!

Vásároljon Hartmann Kálmán ékszerésznél Arad, MINORITA PALOTA